

Izdaja zavod za gospodar-
sko propagando Domžale,
Ljubljanska 92 - Ureja
uredniški odbor - Odgo-
vorni urednik Milan Flerin
- Izhaja vsakega 15. v me-
secu - Ziro račun 508/
602-6 - Cena 20 dinarjev
- Tiska tiskarna »Toneta
Tomšiča« v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Novi koncepti financiranja

Ob Dnevu žena - 8. marcu

Vzporedno z razvojem mest in mestnih naselij bi morala biti urejena tudi gradnja komunalnih naprav, ki naj omogoči zadovoljivi potreb prebivalstva po pitni vodi, električni energiji, kanalizaciji, cestah in drugih napravah za javni promet itd. Vse te komunalne dejavnosti so izredno pomembne, ker nudijo občanom svoje storitve in drugačne materialne dobrine, brez katerih ne bi moglo mesto obstajati. Obenem ugotavljamo, da je gradnja teh naprav izredno draga. Po splošnih ugotovitvah se šteje, da znašajo stroški komunalne gradnje okoli 30% vrednosti zgrajenih stavb na teh zemljiščih.

Komunalne dejavnosti imajo torej značaj javnih služb, kar pomeni, da so dobrine, ki jih komunalne dejavnosti ustvarjajo tako pomembne za družbo, da morajo biti vedno na razpolago, da morajo biti dostopne glede cene in, da se morajo nuditi vsem občanom pod enakimi pogoji.

Glede na takšno pomembnost teh dobrin ni mogoče komunalne dejavnosti v celoti prepustiti, da poslujejo po tako imenovanem načelu podjetniške rentabilnosti, po katerem načelu naj bi te dejavnosti skozi ceno svojih storitev prejele v celoti nadomestilo vseh stroškov dejavnosti in tudi še določeni znesek na račun razširitve svoje dejavnosti. Družba posega v njihovo poslovanje bodisi, da jim odobrava tarife (cene) storitev, bodisi da se neposredno vmešava v njihovo poslovanje. V našem sistemu samoupravljanja je dopustno, da družba posega v poslovanje komunalnih organizacij in to le na tak način, da določa cene storitev in te s pogojem, da družba obenem tem organizacijam zagotavlja razliko med dejansko in določeno ceno in v tem primeru pa še ustrezne zneske za tako imenovano razširjeno reprodukcijo.

Iz tega izhaja, da je skrb družbe, da zagotavlja sredstva za komunalno gradnjo mestnih naselij. Od tod je tudi razumljivo veliko zanimanje občanov za ta vprašanja.

V naših pogojih financiranja splošnih družbenih potreb, ki se je doslej opravljal z več ali manj uspeha s proračuni družbeno-političnih skupnosti (predvsem občinskih proračunov) ni bila sistematično urejena zadeva komunalne gradnje. Zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev v občinskih proračunih občine niso mogle zadovoljiti nastopajočih potreb po komunalnih napravah. Nagli pro-

ces koncentracije prebivalstva v večjih naseljih po osvoboditvi je še bolj zaostril kritično stanje komunalnih služb. To nas je pripeljalo do tega, da smo začeli resno premišljevat in iskati rešitev tega vprašanja. Nujno je bilo potrebno sistematično urediti način zbiranja sredstev, ki naj bi omogočila odpravo zaostalosti na tem delovnem področju in obenem naj bi se zagotovil vzporeden razvoj komunalnih dejavnosti skladno z rastjo in razvojem mest. Tako smo pred dvema letoma sprejeli predpise o prometu tako imenovanih komunalno opremljenih zemljišč. S tem predpisom se je breme komunalne gradnje preneslo na nove investitorje in to na ta način, da so se stroški komunalnega opremljanja zemljišč zaračunali v ceno gradbenega zemljišča. Toda ta način se ni uveljavil, ker je bilo ugotovljeno, da tako visokih stroškov ni mogoče prevladati samo na tiste, ki nameravajo graditi.

In tako smo prišli do novega predloga, ki naj bi za daljši čas zagotovil pogoje komunalne gradnje. Ta predlog izhaja iz načela samofinanciranja, kar pomeni, da sredstva za komunalno gradnjo in komunalno dejavnost zagotavlja neposredno interesno skupnost tj. vsi tisti občani, ki so zainteresirani na obstoju in razvoju komunalnih dejavnosti. Udeležba posameznikov pri zbiranju teh prispevkov naj bi se določala po različnih merilih. Na prvem mestu naj bi se s postopnim usklajevanjem cen komunalnih storitev zago-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Napredne žene vsega sveta se pripravljajo na svoj praznik.

Žene domžalske občine v pričakovanju tega pomembnega dne analizirajo svoje pridobitve in tudi potrebe, ki se neizbežno pojavljajo z razvojem našega gospodarstva.

Zavest, da so odigrale veliko in pomembno vlogo v narodni revoluciji in da so dosežene pravice v povojni izgradnji polno uveljavile, jih navdaja s ponosom. Istočasno pa se poraja še mnogo nerešenih vprašanj, ki ne zadevajo samo žene, temveč celotno družbo. Zato tudi ni čudno, da se ta vprašanja — varstvo otrok in dražbena prehrana — predvsem v zadnjem času skoro na slehernem sestanku načenjajo.

Že podatki, ki nam povedo, da je v naši občini od skupnega števila zaposlenih kar 54,4% žensk, da je od teh 265 mater-samohranilk in da je od skupnega števila 3429 otrok v starosti od 0 do 15 let, kar 1485 takih, ki so potrebni varstva oziroma, za katere roditelji žele, da bi imeli varstvo v otroški ustanovi, so zaskrbljujoči. Iz podatkov je razvidno, da je udeležba žena v ustvarjanju narodnega dohodka velika. Doslej je bilo zelo malo narejenega na tem področju. Posledice pa so nam dobro znane, ker vodijo k manjši produktivnosti, k slabim ocenam otrok, k prezgodnji izčrpanosti žena, nenazadnje pa je prav zaradi tega tudi konservativni vpliv na otroke precej močan, ali pa so

(Nadaljevanje na 2. strani)

Delež žena pri skupnem številu vseh zaposlenih v občini je 54,4% ali precej več od polovice. Zato bomo morali v bodoče njihove potrebe obravnavati z večjim razumevanjem. Žena, proizvajalka in mati, nosi velik del bremen, ki jih družba nalaga nam vsem. Zato je upravičena njena zahteva po razbremenitvi, kjerkoli je to praktično izvedljivo

V tej številki objavljamo predlog proračuna občine in skladov za leto 1966

Ob Dneva žena - 8. marec

ti prepuščeni sami sebi v odsotnosti staršev. Da ne govorimo o tem, da zaposlena žena in mati nima časa, da bi se posvetila lastni izobrazbi!

S prepočasnim reševanjem varstva in družbene prehrane se je tudi kopičilo nešteto težav in ni čudno, da sedaj, ostreje kot kdajkoli, izbijajo na dan zahteve po boljši ureditvi teh služb.

Vse doslej smo v glavnem gledali izvor sredstev za financiranje teh služb skozi proračun družbeno-politične skupnosti, na sedanji stopnji razvoja pa je to prišlo navzkriž s samoupravljanjem. Nemogoče je zanikati dobro voljo pri gospodarskih organizacijah za reševanje teh vprašanj, vendar ni bilo jasne medsebojne odvisnosti in pogojenosti proizvodnega dela, njegove produktivnosti in razvoja družbenih služb.

Poleg tega pa se družbene službe, v pogojih v kakršnih so delovale, tudi niso mogle prilagoditi potrebam družbenoekonomskega razvoja.

Prav sedaj, ko se približujemo VI. kongresu SZDLJ in ko so pred nami že stališča v doslej iznesenih tezah, ta stališča pozdravljamo in se zavedamo, da je treba sistem zagotavljanja materialnih sredstev za delo družbenih služb ocenjevati, razvijati in izpopolnjevati na osnovi dosežanih pozitivnih izkušenj. Tudi možnost vključevanja družbenih služb v programe celotnega družbenoekonomskega razvoja nam odpira večje zaupanje, da se bo načrtno reševalo vprašanje teh služb in s tem tudi vprašanje pomoči ženam in družinam.

Zene domžalske občine z zupanjem gledamo v prihodnost in če se bodo za razvoj družbenih služb zainteresirali PRAV VSI

CINITELJI, potem bomo postopoma reševali s tem tudi probleme, ki se porajajo neizbežno ob preveliki obremenitvi žena in mater: povečani stroški zdravstvenih storitev, izostajanja od dela, slaba vzgoja posameznih otrok, slabe delovne navade otrok in s tem vezani tudi slabi učni uspehi. Gospodarska reforma nam je za osnovni cilj postavila večjo produktivnost dela, za to pa so potrebni pogoji, ki se ne nanašajo samo na tehnično plat, pač pa imajo svoj koren tudi v naših odnosih do dela. Zato smo prepričani, da bo žena-proizvajalka tudi sedaj dala svoj delež,

če se bo le-tej po drugi plati in v drugi obliki pomagalo. Saj naša žena gleda na svoj doprinos v ustvarjanju narodnega dohodka to zasluži in vlaganja v pomoč ženi se vedno dobro obrestujejo.

Ta razmišljanja, ki spremljajo praznik žena v letošnjem letu, naj pripomorejo, da se bo korenito in programsko začelo delati na reševanju teh resnično težkih problemov, da ne bomo ostali le pri ugotovitvah, pač pa da bodo konkretni ukrepi postopoma dali ženi v naši družbi tisto mesto, ki ji na tej stopnji razvoja pripada.

Marija Ivković

Novi koncepti financiranja

tovila možnost komunalnim organizacijam, da same ustvarijo en del sredstev za svojo razširjeno reprodukcijo. Tako bi del teh stroškov padel na potrošnike komunalnih dobrin. Nadaljnji del teh stroškov pa bi se razpodelil na vse člane interesne skupnosti, tj. prebivalce mestnih naselij toda ne po potrošnji komunalnih dobrin, pač pa po drugih merilih. Naš odlok o tem komunalnem prispevku določa, da ta prispevek plačajo občani določenih mestnih naselij odvisno od neto stanovanjske površine, katero koristijo na tem območju (10 din od m²). Na koncu ostane še obveznost neposrednih investitorjev, da tudi prispevajo tretji del k stroškom komunalne gradnje in sicer kakor doslej v ceni komunalno opremljenega zemljišča.

Ta sistem financiranja pa ne izključuje drugih možnih oblik zbiranja dodatnih sredstev v obliki krajevnega samoprispevka, prostovoljnega dela in delovnih akcij in seveda se ne odpušča proračunskim dotacijam.

Naš občinski proračun je v mejah svojih sredstev do sedaj izločal nekaj sredstev za komunalne potrebe in je vodil različne akcije dodatnega zbiranja sredstev od delovnih in drugih organizacij in od občanov. Tudi kreditna sredstva komunalne banke je v precejšnji meri koristil v ta namen. Vsa tako zbrana sredstva je usmerjal v poseben sklad za negospodarske investicije, ki je nato opravil dokončno razdelitev sredstev za posamezne potrebe.

Spričo nastale nove situacije glede financiranja komunalnih potreb, kakor je zgoraj obrazloženo, se postavlja vprašanje tako imenovane objektivizacije meril po delitvi morebitnih proračunskih sredstev, ki jih bo v bodoče proračun še dal. Zato je upravni odbor sklada sprejel sklep, da naj bi se v bodoče sredstva iz tega sklada obravnavala samo kot udeležba, tj. s pogojem, če so zagotovljena določena sredstva zadevne interesne skupnosti.

S seje občinske skupščine

Prvi seji občinske skupščine po novem letu, ki je bila 28. januarja je od 78 odbornikov prisostvovalo 59, 11 odbornikov je svoj izostanek predhodno opravičilo, osem odbornikov pa je izostalo brez opravičila. Udeležba odbornikov občinskega zbora je znašala 90 %, zbora delovnih skupnosti pa 62 %.

Poročilo občinskega sodišča je obravnavalo problematiko preživitnih in preživitinske spore, ki je skupaj z razpravo po poročilu nakazalo vso težo vprašanj s tega področja. Sprejeto je bilo med drugim priporočilo sodišča, naj občinski skrbstveni organ na podlagi tozadevne evidence vodi stike z materami izvenzakonskih otrok in razvezanimi materami in ugotavlja, kakšen je prispevek očetov teh otrok za njihovo preživljanje. Kolikor nosijo matere glavno breme oskrbe naj jim predvsem svetuje, da pri pristojnem sodišču vložijo tožbe za plačevanje oziroma zvišanje preživitnine.

Podobne ali še težje probleme je prikazalo poročilo sveta za socialno varstvo. 15 odbornikov je v razpravi med drugim obravnavalo probleme otroškega varstva, posebno otroškega vrta na Viru. Postavljeno je bilo vprašanje financiranja socialne službe in v zvezi s tem pravil-

nejše vrednotenje te službe in tudi pravičnejša delitev narodnega dohodka v njeno korist. Ponovno je bilo ugotovljeno pomanjkanje in vedno večja potreba po socialnih delavcih, tako v delovnih organizacijah kot tudi na terenu, kajti število socialnih problemov iz dneva v dan narašča.

Odborniki so se strinjali tudi s stalno revizijo socialnih podpor, ker občani še vedno ugotavljajo primere, da prejemajo socialno podporo osebe, katerih preživljanje bi moralo biti prvenstvena skrb njihovih najbližjih svojcev. Obravnavani so bili nekateri primeri socialnih podporancev, na katere so opozorili posamezni odborniki. Dotaknili so se vprašanja rejencev, težkega položaja nekaterih ostarelih kmetov in ugotavljali vzroke, ki povzročajo vedno številnejše socialne probleme in nakazovali možnosti za njihovo reševanje. Pomanjkanje finančnih sredstev pa omejuje njihovo realizacijo.

18 zavodov s področja družbenih služb je po določitih statuta občine predložilo skupščini poročila o svojem delu. Na podlagi teh so se odborniki seznanili z njihovo dejavnostjo in problematiko. Številni diskutanti so podčrtali še nekatera posebno pereča vprašanja, predvsem v zvezi s financiranjem

dejavnosti, ki jo številnim koristnikom iz drugih občin nudita tako domova počitka v občini kot tudi področje prosvete. Odbornik Penič je ponovno opozoril na nujno gradnjo šole v Moravčah, na kar se je v zvezi s tem razvila razprava o financiranju te gradnje, h kateri naj bi v obliki kredita prispevala tudi republika. Intervencije občine v zvezi s tem so ostale do sedaj brez uspeha.

Nadalje so odborniki pod to točko že kritično obravnavali predlog proračuna za leto 1966 za financiranje kulturno-prosvetne dejavnosti. Sicer pa bo razprava o proračunu za leto 1966 na dnevnem redu posebne seje kluba odbornikov v mesecu februarju.

Daljša razprava se je razvila v zvezi s predlogom odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, po katerem plačujejo ta prispevek lastniki stanovanj oziroma imetniki pravice uporabe, zakupniki ali uživalci stavb. Iz objavljenega besedila odloka o uradni prilogi je razviden namen in bistvo tega prispevka.

Z naslednjim odlokom, ki je prav tako objavljen v uradni prilogi, je bil ustanovljen posebni sklad za urejanje mestnega zemljišča, na katerem se poleg drugih virov dohodkov sklada

zbirajo tudi prispevki po prejšnjem odloku.

Sprememba odloka o prispevkih in davkih občanov občine Domžale je bila potrebna predvsem zaradi uskladitve občinskega odloka z zveznim temeljnim zakonom in zakonom o najvišji meji, do katere smejo republike in občine določati višino prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja in je bila zaradi tega dosedanja stopnja po občinskem odloku znižana od 7 na 5 %. Doslej so bile stopnje prispevka od kmetijstva določene progresivno, odvisno od velikosti posestva. S tem odlokom pa naj se te lestvice nadomestijo z enotnimi stopnjami. Tako v bodoče ne bi več delali razlike med manjšim in večjim posevkom, ker bo za vsa posestva istega proizvodnega okoliša veljala enaka stopnja prispevka. Iz objavljenega besedila odloka so razvidne enotne stopnje po posameznih proizvodnih okoliših ter druge spremembe odloka glede prispevka iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti ter prispevka iz osebnega dohodka od avtorskih pravic.

Glede na določilo republiškega zakona, ki med drugim predpisuje, da se komunalna skupnost za zaposlovanje lahko ustanovi le za območje, ki zajema najmanj 25 tisoč aktivnih zavarovancev socialnega zavarovanja,

bo v bodoče v Sloveniji največ osem komunalnih skupnosti za zaposlovanje in s tem tudi osem zavodov za zaposlovanje. Do sedaj sta imeli občini Domžale in Kamnik skupni zavod za zaposlovanje. Po novi organizaciji pa naj bi se občina Domžale pridružila komunalni skupnosti za zaposlovanje, ki bo imela svoj delež v občini Ljubljana-Bežigrad. Obsegala bo 18 občin bivšega ljubljanskega okraja. Po pojasnilu, da bo v vsaki občini tudi izpostava omenjenega zavoda, so se odborniki po glasovanju soglasno strinjali s predlogom sveta za delo, da se sprejme sporazum o ustanovitvi skupne komunalne skupnosti za zaposlovanje v Ljubljani. Prav tako so se strinjali s predlogom komisije za kadre, volitve in imenovanja, da se kot zastopnik zaposlenih v delovnih organizacijah v občini Domžale v skupščino skupne komunalne skupnosti za zaposlovanje imenuje Marjan KALIMAN, predsednik sveta za delo, zaposlen v Združeni kemični industriji Domžale.

Z naslednjim sklepom skupščine je bila zgradba novega zdravstvenega doma prenesena na Zdravstveni dom Domžale, skupaj z obveznostmi za najeta posojila.

Pod točko dnevnega reda »imenovanja« je skupščina razen predstavnika v skupno komunalno skupnost za zaposlovanje imenovala še štiri člane v upravni odbor sklada za izgradnjo otroško varstvenih ustanov in sicer so bili imenovani: *Stefka Bajec* iz zavoda za otroško varstvo Mengeš, *Maruša Krampelj* iz zavoda za otroško varstvo Domžale, *Jakob Cerne* iz zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale in *Lidija Panjan*, odbornica občinske skupščine.

Namesto dosedanjega člana Sveta za narodno obrambo Viktorja Gvardijančiča je bil v ta svet imenovan podpolkovnik JLA Cveto Novak.

Nadalje je skupščina na predlog komisije za kadre, volitve in imenovanja sprejela sklep, da se razveljavi razpis mesta direktorja pri Zavodu za otroško varstvo »Marte Peternel« Domžale zaradi nekaterih nepravilnosti pri razpisnem postopku.

Poročilo sveta za trgovino, turizem in gostinstvo je poudarilo potrebo po sodobni klavnici, kjer bi podjetje »Napredek« lahko nemoteno opravljalo klanje živine za celotno območje občine. Svet predlaga, naj bi s posredovanjem skupščine omogočili podjetju najetje potrebne kredita za usposobitev klavnice in hladilnega prostora v študi, nakar bi k temu prispevalo tudi podjetje nekaj svojih investicijskih sredstev. V razpravi so bile ponovno iznesene pripombe na račun preskrbe z mesom, ki se je sicer delno izboljšala, vendar izbira sama še ne zadovoljuje potreb potrošnikov.

Ker je podjetje »Napredek« glede nabave svinjskega mesa in mesnih izdelkov še vedno vezano na podjetje »Emona« Zalog,

ki mu pri nabavi ne priznava grosističnih cen, je vložilo prošnjo za odobritev povišanja cene svinjskemu mesu in slanini. Skupščina na povišanje ni pristala in je odložila zadevo na prihodnjo sejo, do tedaj pa naj pristojni svet išče možnosti za cenejšo dobavo.

V smislu določil republiškega organa o gozdovih je skupščina sprejela sklep, da se Gozdnemu gospodarstvu Ljubljana dodeli v gospodarjenje vsi gozdovi, na katerih ima družba lastninsko pravico in ležijo na območju občine Domžale. Nadalje je bil potrjen predlog Gozdnega gospodarstva Ljubljana, da se za

neposredno uporabo za dobo enega leta določijo za posamezna gospodarstva naslednje količine lesa:

— za kmetijsko gospodarstvo do 3 ha obdelovalne zemlje neto 0,5 m³ tehničnega lesa in 83 m³ drv;

— za kmetijsko gospodarstvo od 3 do 10 ha obdelovalne zemlje neto 1 m³ tehničnega lesa in 12 m³ drv;

— za kmetijsko gospodarstvo nad 10 ha obdelovalne zemlje neto 2 m³ tehničnega lesa in 16 m³ drv.

V izrednih primerih (novogradnja, adaptacija, večja po-

pravila gospodarskih poslopij in podobno) se lahko določi tudi večja količina lesa za neposredno uporabo, če se ugotovi dejanska potreba.

Z nadaljnjim sklepom skupščine je bila sprejeta sprememba občinskega odloka o prometnem davku, po katerem se stopnja prometnega davka za motorna vozila in kmetijske stroje od dosedanjih 4% zniža na 2%.

S predlogom predsedujočega, naj bi se nadaljnja vprašanja in predlogi odbornikov obravnavali na seji kluba odbornikov, je bila prva seja skupščine v novem letu zaključena.

„OBNOVA“ je krepko zaorala

Ob koncu lanskega leta je kolektiv gradbenega podjetja »Domžale« izvedel referendum o pripojitvi tega podjetja k gradbenemu podjetju »Obnova« Ljubljana. Na referendumu so se vsi člani delovne skupnosti razen enega, odločili, da se pripojitev izvede. Takšno odločitev je kolektiv sprejel zato, ker zaradi neorganiziranosti dela to podjetje ni dosegalo zadovoljivih delovnih rezultatov. Tako so bili skoro z vsemi deli v znatni zamudi. Takšno poslovanje je imelo za posledico, da je bila perspektiva podjetja slaba, zaradi izgubljenega renomeja pa podjetje ni moglo dobiti novih del. Tako je kolektiv tega podjetja izrazil svojo voljo, da s priključitvijo in spojitvijo v nov močan delovni kolektiv ta delovna enota zaživi polno življenje organizirane in strokovno vodene gospodarske organizacije.

O predlogu delovne skupnosti podjetja Domžale je razpravljali delavski svet podjetja »Obnova«. Po obširni razpravi je zaradi uspešnejšega skupnega izvrševanja proizvodnih nalog soglasno sklenil, da se sprejme predlog o priključitvi ter da se priključitev izvede s 1. 1. 1966. Tako že od pričetka leta dalje poslujeta obe podjetji v operativnem smislu kot enotna organizacija. Interes skupnega podjetja je, razširiti svojo dejavnost tudi na gorenjsko območje, predvsem Domžale, kjer je potencialna možnost za izvrševanje gradbenih del in uslug.

Med prvimi nalogami si je delavski svet podjetja Obnova zastavil nalogo polno zaposliti vse delavce priključenega podjetja in nadaljevati ter razširiti gradbene dejavnosti na domžalskem področju. Po sklepu samoupravnih organov se kolektiv bivšega podjetja Domžale organizira kot eden izmed osmih gradbenih sektorjev podjetja Obnova s samostojnejšim vodenjem in knjigovodsko evidenco. Funkcije tega sektorja nasproti družbenim organom in organom občinske skupščine bodo enake funkcijam samostojnega podjetja. Nadalje je bil sprejet sklep, da se okrepi tako po organizacijski strani kakor tudi po obsegu del ključav-

ničarska delavnica, ki bo predstavljala enega izmed osmih samostojnih obratov centralnih obratov podjetja. Nadalje, da se v Domžalah organizira betonarna na ustrezno separacijo kot nadaljnji samostojni obrat. Izdelan je proizvodni program sektorja, ki bo baziral na investicijski izgradnji področnih podjetij, na organizaciji in izgradnji stanovanjskih sosesk za tržišče in na izgradnji individualnih hiš do III. gradbene faze ali kompletno. V ta namen bo v sredini meseca februarja organizirana v Domžalah razstava, kjer bo sodelovalo tudi Stanovanjsko podjetje Domžale.

Delavski svet podjetja Obnova je nadalje sprejel sklep, da so člani delovne skupnosti priključenega podjetja v vsem enakopravni članom kolektiva GP »Obnova«. Tako se vsa določila internih pravilnikov razširijo tudi na priključeno podjetje. Običaj pri GP Domžale je bil, da so delavce plačevali večinoma po režiji. Temu primeren je bil tudi zaslužek delavcev in delovni uspeh. Nov sistem nagrajevanja temelji na čim večjem

akordiranju del, po možnosti skupinskih akordov, celih etaž ali celih hiš, ter na deitvi dohodka na osnovi mesečnih bruto bilanc. Tak sistem bo stimulativen in bo pripomogel k dvigu produktivnosti.

Zimsko obdobje je najslabši čas v gradbeništvu, kar je še posebej težko občutilo bivše GP Domžale. Pri združenem podjetju so z boljšo organizacijo dela in ureditvijo gradbišč že sedaj vsi delavci polno zaposleni v zasteklenih in kurjenih objektih. Del presežne delovne sile pa dela v obmorskem sektorju Obnove v Istri. Kdor bo voljan iz kolektiva priključenega podjetja iti na delo v inozemstvo, bo imel možnost zaposliti se na gradbišču podjetja Obnova v Pragi in v perspektivi tudi drugje.

Rezultati sklepov samoupravnih organov Obnove se že kažejo. Ob priključitvi so bili prevzeti objekti podjetja Domžale v III. gradbeni fazi in nepripravljeni za zimsko delo. Zato je bila prva skrb, da se objekti uredijo za nemoteno nadaljevanje del in zaposlitev delavcev

Letočni februar ni prav nič podoben zimskemu mesecu ne po videzu in ne po mrazu. Polja so brez snežne odeje, temperatura skoraj ne pade pod ničlo in tudi kamniške planine so le na svojih vrhovih pokrite s snegom. Če pa posije še sonce, pa imamo občutek, da je že prišla pomlad. Da bi nas ta občutek le ne varal!

preko zime in s tem prepreči nadaljnja škoda. Na gradbišču šole Brdo je podjetje Obnova dokončno uredilo in pokrilo šolo, objekt je bil zasteklen in usposobljena centralna kurjava. Tako se sedaj zidarska dela nemoteno odvijajo in je na objektu polno zaposlenih ca. 40 gradbenih delavcev. Delo teče sedaj normalno ter bo objekt v pogodbenem roku, to je poleti 1966, dograjen. Na gradbišču stolpičev za trg v Domžalah sta bila ob priključitvi dva že vseljena, dva pa nista bila pripravljena na zimsko delo. Tako je bilo takoj potrebno en objekt zasteklit, na obeh objektih pa takoj usposobiti centralno kurjavo. Ta dela so bila opravljena, nadaljujemo pa z notranjimi deli za končno dovršitev. (Cementne prevleke, parketerska dela, vinaz tlaki, elektrika, vodovod, slikarska dela in montaža opreme.) Na obeh objektih dela zadovoljivo napredujejo in je tam zaposlenih ca. 30 gradbenih delavcev poleg obrtnikov. Na objektu Zdravstveni dom Domžale je bilo stanje tako, da ni bilo mogoče kakršnokoli delo pozimi. Trenutno se objekt stekli. Takoj po končani zasteklitvi bomo nadaljevali z gradbeno obrtniškim deli. S tem bo kolektiv enotnega podjetja Obnova poskušal prevzeti pogodbeno dela čimprej dovršiti in predati namenu. Na gradbišču Združene kemične industrije Količevno so prevzeta gradbena dela v glavnem končana. Po dokončanju del bodo delavci preusmerjeni na druga gradbišča. Gradbišče Pošta Domžale je začasno ustavljeno s strani investitorja. Kolikor bo investitor dobil sredstva, bomo z gradnjo nadaljevali.

Sadovi priključitve so torej že vidni. Pri tem kolektiv podjetja Obnova ugotavlja, da so občinski organi kakor tudi kreditna in investicijska banka v Domžalah živo zainteresirani za delovni kolektiv priključenega podjetja. Ti organi uspešno sodelujejo pri naporih GP Obnove, da se prevzeto stanje dokončno sanira. Kolektiv celotnega podjetja pričakuje in želi, da bi bila tako uspešno začeta povezava trajna. Združeno podjetje je z

dosedanjim delom in dosežki v kratkem obdobju enega meseca pokazalo, da bo resno in organizirano izvrševalo vse proizvodne naloge na domžalskem območju. Predvsem pa si kolektiv želi ponovno pridobiti zaupanje investitorjev s tega področja, kakor tudi družbenih samoupravnih organov. Kolektiv se zaveda, da je na tem področju za pridne in skrbne gradbince dovolj dela, saj gradi na tem območju kar 10 gradbenih podjetij. Združeno podjetje je zastavilo vse sile, da

se čimprej popravijo slabi odnosi do investitorjev, kakor tudi do izvrševanja prevzetih nalog prejšnjega podjetja Domžale. Kolektiv upa, da bo v tem uspel in razširil področje svojega delovanja v Domžalah. Trenutna dela so v končni fazi in zato želi kolektiv pridobiti na območju Domžal nova dela, pri čemer je njegova želja, razširiti svojo dejavnost v večjem obsegu kot doslej. Kolektiv upa, da ne bo razočaral tistih, ki mu bodo zapali.

Organizacijski razvoj SZDL

Pred kongresi organizacij se vedno razpravlja tudi o doseženih rezultatih v organizacijskem razvoju. Zato ni slučajno, da pred VI. kongresom SZDL Slovenije razpravljamo o novih oblikah in metodah dela naše organizacije. V to razpravo se je občinski odbor SZDL Domžale vključil med prvimi že v juliju 1965. Organizacijsko kadrovska komisija pri občinskem odboru SZDL je obiskala vse krajevne organizacije in z njimi razpravljala o tem, kako zagotoviti v prihodnje bolj učinkovito delo in ustrezne metode dela. Po teh oblikah je komisija pripravila gradivo za sejo občinskega odbora SZDL, v katerem ugotavlja naslednje: dosedanje oblike in metode dela so bile v preteklosti nujne in objektivno pogojne. V skladu z razvojem družbenega življenja mora tudi SZDL svoje oblike prilagoditi željam in hotenjem občanov. Pri izvajanju nalog smo večkrat bolj upoštevali SZDL in njene organe kot institucije, ki imajo svoje pristojnosti, kot pa dejstvo, da

mora SZDL biti predvsem orodje občana, s katerim ta občan lahko hitreje in bolj učinkovito uresničuje svoje samoupravne pravice in dolžnosti.

V SZDL moramo ustvariti pogoje, ki bodo omogočili slehernemu občanu v vsakem trenutku, da bo lahko s svojim mnenjem ali stališčem sodeloval pri oblikovanju stališč občinske organizacije SZDL. Občinski odbor SZDL moramo spremeniti iz institucije v operativni organ, ki ustvarja pogoje za uresničevanje zahtev po sodelovanju občanov pri oblikovanju stališč SZDL. V Socialistični zvezi je potrebno zagotoviti najvišjo možno mero javnosti in demokratičnosti pri zbiranju in oblikovanju idej, ki jih dajejo občani za urejanje družbenih zadev.

Zato je organizacijsko kadrovska komisija občinskemu odboru predlagala:

— da se nadaljna razprava o teh ugotovitvah razvija v smeri širšega sodelovanja občanov v delovanju SZDL,

— da organi SZDL (občinski

in krajevni odbor) odprejo pot sodelovanju občanov — nečlanov teh odborov,

— da odbori poskrbijo za doslednejše izvajanje sklepov zborov volivcev in drugih oblik neposredne demokracije.

Na osnovi tako postavljanih stališč, ki so jih oblikovali tudi višji organi SZDL, je komisija za statut zveznega odbora SZDL dala v javno razpravo teze v nadaljnjem razvoju SZDL, ki so bile objavljene v začetku januarja 1966.

Osnovne značilnosti tez so:

— značaj, mesto, vloga in cilj Socialistične zveze v skladu s stopnjo razvoja družbeno-političnih odnosov in načel ustave SFRJ,

— položaj, pravice in obveznosti članov SZDLJ

— kolektivno članstvo Socialistične zveze, odnosi in sodelovanje Socialistične zveze, družbeno-političnih in družbenih organizacij in združenj občanov,

(Nadaljevanje na 16. strani)

Program dela občinskega odbora SZDL Domžale

v predkongresnem obdobju

Osnovna izhodišča

1. Da bi se zagotovil delovni karakter kongresa SZDL Slovenije, kar je v sklepih GO SZDL, pregleda IO OO SZDL Domžale:

— da se v predkongresne razprave vključijo najaktualnejša idejno-politična vprašanja družbenoekonomskega razvoja z vidika gospodarske reforme

— da se od članov občinskega odbora SZDL, delegatov ter ostalih družbeno-političnih delavcev v drugih organih (sindikati, ZM, ZB) in društvenih forumih delovne grupe, ki naj bi proučevala in zbirala vprašanja z naslednjih področij družbene dejavnosti:

— idejno-politična vprašanja gospodarstva, industrije, obrti, gostinstva, turizma, izvajanja reforme in gospodarskega sistema

— vprašanja kmetijske proizvodnje v pogojih reforme (kooperacija — industrijski proizvod — zasebno kmetijstvo — vprašanja gospodarjenja z gozdovi ter odnosi v novih pogojih gospodarjenja

— vprašanja kulturne politike in dejavnosti kulturnih društev dosedaj ter v pogojih reforme

— vprašanja družbenih služb vključujoč javno upravo

— družbeni položaj in aktivnost mladine in problematika šolstva

— komuna, občan

— organizacijsko - politična vprašanja SZDL glede na njeno vlogo v krepitvi samoupravljanja

— da naj bi se navedena vprašanja in dileme obravnavale v čim širšem krogu delovne grupe pa naj bodo iniciator teh razgovorov (strokovnjaki, zasebni kmetje, KO SZDL itd.)

— delovne grupe naj o sprejetih stališčih na omenjenih razgovorih obveščajo OO ali pa direktno GO, najkasneje do 25. marca 1966 naj vsaka grupa pripravi poročilo o svojem delu, zaključkih, stališčih in predlogih, katere bo sumiral OO za razpravo na kongresu SZDL Slovenije in v občinskem merilu za intenzifikacijo gospodarjenja na vseh področjih.

2. KO SZDL (posebno predsedniki) so dolžni v obdobju do kongresa posvetiti večjo skrb družbeno-politični in ekonomski problematiki na svojem (članstvu) teritoriju. V zvezi s tem predlagamo, naj KO ne čakajo na prej omenjene grupe, pač pa naj samostojno organizirajo posvetovanja,

razgovore, javne tribune itd. na katere naj vabijo zastopnike OO, poslance odbornike, odgovorne uslužbence itd. KO SZDL naj bodo predvsem iniciator razprav o spremembah in dopolnitvah statuta SZDL Jugoslavije, ki je bil dan v javno razpravo s strani GO. V zvezi s predkongresno dejavnostjo smatramo za potrebno da KO sprejmejo lastne programe dela, kateri naj bodo odraz družbenih hotenj in neposredne prakse. Le tak način delovanja SZDL bo razširil njeno delo ter krepil njeno vlogo v prid uveljavitve socialističnih družbenih odnosov.

3. Drugim družbeno-političnim organizacijam, društvenim organizacijam, ki se do sedaj pojmujejo kot kolektivni člani (sindikati, ZM, ZB, društva) predlagamo, da s svojimi stališči do SZDL aktivno sodelujejo v predkongresnih razpravah. Garant za uspešno delo SZDL je v zelo razvejanem družbeno-političnem življenju, kjer se na široki platformi izmenjujejo izkušnje in stališča organov, organizacij in posameznikov. Tako delo zahteva dobro organizacijo posameznih faktorjev pri izvrševanju določenih skupnih nalog. V teh naporih so koordinirani programi dela nujni odraz skupnih prizadevanj, brez da bi bila kakorkoli prizadeta samostojnost posameznih organizacij. Mnenja smo, naj bi se družbeno-politično delovanje posameznih činiteľjev usklajalo, posebno v predkongresnem obdobju, ko gre za kongres, ki je najširša demokratična zveza in politična osnova samoupravljanja občanov.

Proračun 1966 - predlog za razpravo!

INFORMACIJA O DOSEZENIH PRORAČUNSKIH DOHODKIH ZA LETO 1965 IN PREDLOG PLANA DOHODKOV ZA LETO 1966

(v starih dinarjih)	Plan za 1. 1965	Realizacija za 1. 1965	Predlog za 1. 1966
1. Prispevek iz osebnega dohodka delavcev v gospodarstvu in izven gospodarstva	638,157	634,583	638,200
2. Prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti	125,816	74,804	93,275
3. Prispevek od obrtne dejavnosti in drugih gosp. dejavnosti	87,466	77,882	79,000
4. Prispevek od obrti in drugih gosp. dejavnosti, ki se plačuje pavšalno ali v odstotku	19,000	24,797	21,700
5. Prispevek od intelektualnih storitev	334	336	400
6. Prispevek od avtorskih pravic	2,500	1,582	2,000
7. Prispevek iz skupnega dohodka občanov	2,723	2,747	1,000
SKUPAJ PRISPEVKI	875,996	816,731	835,575
1. Zvezni prometni davek od zasebnikov	31,500	29,222	41,000
2. Prometni davek od alkoholnih pijač v gostinstvu	53,000	22,963	39,000
3. Občinski prometni davek	93,000	112,411	58,000
4. Prometni davek od proizvodnje žganja	3,000	886	—
5. Davek od prometa blaga na drobno	112,937	131,017	170,000
6. Davek od prometa z alkoholnimi pijačami v trgovini	37,963	58,039	45,000
7. Prometni davek od nepremičnin in pravic	5,544	5,838	6,000
8. Davek na dohodek od stavb	15,000	14,213	16,500
9. Davek od dopolnilnega dela drugih	14,687	10,403	16,000
10. Davek na dediščine in darila	600	439	600
SKUPAJ DAVKI:	365,231	365,431	392,100
1. Upravne takse	15,435	14,548	15,000
2. Občinske takse	5,500	6,097	2,096
3. Sodne takse	10,000	14,324	14,000
SKUPAJ TAKSE:	30,935	34,969	31,096
1. Dohodki organov in drugi nepredvideni dohodki	16,800	18,368	16,000
2. Prenesena sredstva iz prejšnjih let	3,271	3,712	7,224
Skupaj	1.292,233	1.239,211	1.281,995

Predlog razdelitve proračunskih sredstev

1. Solski sklad			
a) za strokovno šolstvo	39,68	504,793	35,543
b) za drugo šolstvo			36,000
2. Kulturno prosvetni sklad	2,17	27,606	26,412
3. Sklad za pospeševanje telesne kulture	0,88	11,195	10,711
4. Sklad za socialno varstvo	5,73	73,149	77,140
5. Sklad za borce	4,98	63,353	60,613
6. Cestni sklad	5,18	67,698	65,542
7. Sklad za negospodarske investicije	7,16	91,086	87,147
8. Rezervni sklad	1	12,922	12,363
9. 5 % proračunska sredstva		3,850	3,850
10. Ostane za ožji proračun		436,581	405,251
Skupaj	1.292,233	1.231,987	1.281,995

Sredstva ožjega proračuna se dele na:

Proračunske obveznosti iz prejšnjega leta	2,262	2,262	5,000
Stroški zdravljenja oseb, ki niso zdravstveno zavarovane	8,529	8,529	12,406
Preventivna zdravstvena služba in ogledna služba	700	583	700
Fluorografiranje prebivalstva	—	—	3,700
Higienska postaja	1,500	1,410	1,410
Prispevek za kmečko zavarovanje in zdravstveni center	12,707	12,707	—
Predvojaška vzgoja	7,878	7,796	11,900
Anuitete za odplačilo posojil	35,522	25,490	34,291
Osebnih in materialnih izdatki za občinsko upravo	179,492	179,492	196,847
Osebnih prejemkov voljenih organov in uslužbencev, ki niso zajeti v finančnem načrtu uprave	9,400	9,354	11,792
Honorarji zunanjih sodelavcev in za delo voljenih oseb	6,700	6,646	8,064
Funkcionalni izdatki občine (sejnine, objave, bančni stroški, revizije itd.)	12,587	10,063	10,000

Obrazložitev predloga proračuna za leto 1966

Letos, ko stopamo v novo proračunsko leto in ko se lotujemo te pomembne naloge v občini, tj. ko sprejemamo proračun občine, se moramo nekoliko ozreti na gospodarsko situacijo in pa na vlogo proračuna v sistemu delitve dohodka.

Pogosto slišimo in beremo različne izjave na račun proračuna, pri čemer nekateri izrekajo pavšalne obsodbe proračunskega poslovanja, češ da je takšno poslovanje preživeto in da ne ustreza več sodobnim potrebam. Moramo opozoriti, da je med temi izjavami tudi nekaj takšnih, ki izražajo nezadovoljstvo zaradi obsega sredstev, katera zajemajo proračuni in jih razporejajo. Zato želimo uvodoma seznaniti občane o vsebini obeh kritik in bomo skušali razložiti, kaj smo pri nas doslej storili za izboljšanje tega stanja.

Glede same tehnike sestavljanja, sprejemanja in izvajanja občinskega proračuna želimo opozoriti, da smo v vseh navedenih fazah skušali to poslovanje približati in vključiti v naš sistem samoupravljanja. To smo delno dosegli na ta način, da smo iz proračuna izločili vse tiste naloge, za katere domnevamo, da imajo pogoje, da se razvijajo v samostojna samoupravna področja. Tako na primer smo izločili iz proračuna sredstva namenjena za financiranje šolstva, socialnega varstva, kulture in prosvete, telesne vzgoje, komunalnih potreb itd. Za vsako od teh področij je ustanovljen poseben sklad, ki ustvarja svoje dohodke bodisi z udeležbo na proračunskih dohodkih, bodisi neposredno svoje dohodke zbira sam. Vsak sklad naj bi v svojem samoupravnem organu predstavljal interesno skupnost tega področja, tj. naj bi bil upravni odbor sklada zastopstvo prizadete družbene skupnosti kot interesne skupnosti. Iz tega sledi, da bi morali v organ upravljanja sklada delegirati svoje predstavnike prizadeti člani družbe neposredno ali vsaj posredno. Iz tega nadalje izhaja, da član organa upravljanja sklada nikdar ne more predstavljati organizaciji, ki jih sklad financira s svojimi sredstvi. Te organizacije so nasproti skladu v enakem odnosu kot proizvajalec nasproti potrošniku. Organ upravljanja sklada naj ne bi predstavljal organizaciji, ki zadovoljujejo določene družbene potrebe in so za to plačane, ampak naj bi predstavljal tiste, ki želijo zadovoljitev določenih potreb in si so zato pripravljene in obvezane plačati.

Zaradi omenjenih nejasnosti in napak pri sestavljanju upravnih odborov in zaradi počasnega oblikovanja omenjenih interesnih skupnosti nismo mogli zabeležiti vidnejših uspehov vklapljanja proračunskega poslovanja v naš sistem samoupravljanja. Osnovne naloge samoupravnih organov, ki sestojijo v tem, da določijo politiko financiranja svojega področja, da določijo kategorije, po katerih bodo dajali sredstva posameznim zavodom, niso izpolnjene. Samoupravni organ bi nadalje moral izdati normative za poslovanje posameznih organizacij, tj. določiti naloge organizacije, način zadovoljevanja potreb, obseg in kakovost storitev, stroške posameznih storitev itd.

Kot vidimo se dejansko nismo dosti odmaknili od tako imenovanih proračunskih metod poslovanja in so glede tega upravičene kritike. Obstojijo pa vsi pogoji, da se samoupravljanje posameznih področij uveljavi in je potrebno vztrajati na tem. Samostojni skladi v občini razporejajo kar

65 % vseh proračunskih dohodkov in ni ovir, da se delež še zviša.

Skladno z navedenimi nalogami samoupravnih organov posameznih skladov in njihovo samostojnostjo smo se letos pri sestavljanju proračuna omejili na to, da določimo samo zneske dotacij iz proračuna, ne da bi hkrati odredili način delitve sredstev v posameznem skladu. To nalogo bodo morali izvrševati upravni odbori skladov in o tem poročati skupščini.

Kar zadeva prigovore in pripombe, ki se nanašajo na višino proračunskih sredstev, želimo pojasniti naslednje:

Proračunski dohodki se zbirajo predvsem s prispevki zaposlenih delavcev. Iz tega naslova prejme občinski proračun 5 % od prejemkov vseh zaposlenih oseb, ki stalno prebivajo na območju občine. Tako plačajo zaposleni kar polovico vseh proračunskih dohodkov to je 658.000.000 starih dinarjev od skupno 1.282.000.000 starih dinarjev.

Ob razpravah o gospodarski reformi sredi lanskega leta je bilo ugotovljeno, da so na splošno delovne organizacije preveč obremenjene z dajatvami za tako imenovane splošne potrebe. Zaradi tega je bil sprejet sklep, da se splošna potrošnja zniža in so bili sprejeti ustrezni ukrepi, med drugim tudi znižanje proračunskega prispevka od 17,7 % na 12,5 %. Zaradi tega smo morali takoj po teh ukrepih omejiti tudi potrošnjo občinskega proračuna. Splošno stališče je, da naj bi proračunsko potrošnjo v naslednjem letu obdržali na isti ravni. Zaradi tega so ostale nespremenjene tudi stopnje vseh prispevkov in davkov.

Prav tako so omejene možnosti posrednega poseganja v delitev dohodka. Glavna oblika teh dohodkov je prometni davek. Po obstoječih predpisih se pobira prometni davek predvsem od prodanega blaga neposrednim potrošnikom. Ta prometni davek pobira zveza po stopnji 12 %, republika po stopnji 4 % in občina po stopnji 4 odstotke, kar znese skupaj 20 %. Predvidamo, da bo v letošnjem letu zbranih kar 160.000.000 starih dinarjev ali 12,50 % celotnih proračunskih dohodkov. Če k temu prištejemo še prometni davek na alkoholne pijače, ki se pobira po stopnji 20 % in ki znese 84.000.000 starih dinarjev ter prometni davek na storitve zasebnikov, ki znese 99.000.000 starih dinarjev, ugotovimo, da na ta način zbere občinski proračun skupno vsoto 345.000.000 starih din ali 26,50 % vseh dohodkov. Vse druge dohodke pobira z različnimi prispevki, davki in taksami. Od kmetijske dejavnosti je predvideno, da bo pobranih 93.275.000 starih dinarjev ali 7,5 % in od prispevkov od obrtnih dejavnosti 100.700.000 starih dinarjev ali 8,4 % vseh dohodkov. Upravne in sodne takse znašajo 51.000.000 starih din tj. 2,4 %. Vsi drugi proračunski dohodki pa znašajo 5,4 %. Občinska skupščina nima možnosti, da bi zviševala svoje proračunske dohodke s povečanjem stopenj posameznih prispevkov in davkov. Stopnje prispevkov iz osebnega dohodka in prometnega davka so prav tako omejene, ni pa tudi možnosti, uvajati druge obveznosti raznih tistih, ki so z zakonom določene.

Iz tega sledi, da se proračunska potrošnja mora uskladiti z določenimi proračunskimi dohodki. Pri tem usklajevanju pa je dolžna občinska skupščina po zakonu in po statutu zagotoviti sredstva v prvi vrsti na izvrševanje tistih nalog, ki so dane občini kot njene temeljne naloge. Nima pomena razpravljati o tem, ali so celotni proračunski dohodki prenizki ali previsoki in iskati rešitve zunaj proračuna, ampak je predvsem važno, da se pomenimo in določimo, katere naloge in v kakšnem obsegu se bo lahko proračun v

Služba pravne pomoči	5,170	2,816	2,889
Občinsko sodišče v Domžalah	22,204	22,204	28,382
Javno tožilstvo Domžale	2,945	2,945	4,431
Javno pravobranilstvo v Ljubljani	816	816	1,400
Katastrski urad Kamnik: za ureditev katastra			
za redno dejavnost	2,117	2,117	—
Medobčinske inšpekcijske službe	9,250	9,250	11,163
Veterinarski zavod	732	542	550
Občinska gasilska zveza — dotacije za gasilsko dejavnost	1,680	1,608	1,608
Razna manjša komunalna dela in stroški požarne varnosti	3,200	3,040	3,040
Poklicna ljubljanska brigada — dotacije za gasilsko dejavnost	2,500	2,500	2,500
Razna manjša komunalna dela in stroški požarne varnosti	80	80	1,300
Gradbena zemljišča in odškodnine za zemljišča	11,692	11,692	3,000
Udeležba pri nakupu stanovanj za borce v letu 1966 (stanovanj za prosvetne delavce v letu 1965)	20,000	16,007	12,802
Regres za časopis »Občinski poročevalec«	3,000	2,934	2,935
Regres za mleko	1,616	1,616	1,600
Zatiranje slinavke in nabava plemenskega žrebca	350	354	—
Krajevne skupnosti	20,950	18,722	24,732
Družbene organizacije in društva	36,845	35,621	28,720
Izdatki iz posebnih računov (za vnovčljive tiskovine in izvršilne stroške)	6,802	4,942	6,500
Prispevek za Škopje	1,105	384	596
Proračunska rezerva	8,490	770	20,000
SKUPAJ	436,581	405,251	454,258

SKLADI

ŠOLSKE SKLAD

Dohodki:	Realizacija 1965	Plan 1966
1. Sredstva prenesena iz preteklega leta	26,186.897	8,272.559
2. Del vseh dohodkov, ki pripadajo po zakonu o proračunih 59,68 %	490,993.110	523,129.000
3. Dotacije gospodarskih organizacij	44,457.523	80.000.000
4. Drugi nepredvideni dohodki (zvez, prom. davek od transp. uslug)	1,978.064	—
	563,615.594	611,401.559
Izdatki:		
1. Osnovno šolstvo	363,744.132	
2. Posebna šola Homec	14,864.472	
3. Zavod za glasbeno izobraževanje	30,783.000	
4. Zavod za prosvetno in pedagoško službo v Ljubljani	4.800.000	
5. Medobčinski sklad	80,000.000	128,000.000
6. Šolske kuhinje	5,699.998	
7. Prevoz učencev	11,347.560	
Investicije:		
8. Osnovna šola Mengeš za telovadnico	5,000.000	
9. Osnovna šola Moravče (načrti)	2,820.319	
10. Osnovna šola Ihan	3,899.582	
11. Osnovna šola Brdo (gradnja)	18,956.693	
12. Posebni 2,5 % prispevek od investicij	102,873	
13. Manipulativni stroški banke in prometni davek od kredita	478.237	
14. Prispevek za Škopje	536,069	
15. Odplačilo kreditov, ki jih je dobil sklad — anuitete	10,897.392	29,177.614
16. Obresti od kratkoročnega kredita	1,412.708	
Skupaj	555,543.035	611,401.559
Presežek dohodkov	8,272.559	

Sklad bo financiral v letu 1966 iste naloge kot v preteklem letu. Neangažirana sredstva sklada v višini 454.223.945 din bo upravni odbor sklada razdelil s finančnim načrtom za leto 1966. Pogodbene obveznosti, ki jih ima sklad, so:

1. Šolski sklad zagotavlja sredstva za redno dejavnost osnovnih šol, posebne šole v Homecu in šolskih varstvenih oddelkov za celodnevno bivanje otrok. Preko šol zagotavlja sklad tudi sredstva za pomoč šolskim mlečnim kuhinjam, kakor tudi sredstva za prevoz učencev. Šolski

sklad financira nadalje dejavnost Glasbene šole in dejavnost strokovnega šolstva. Naj omenimo, da ta sklad odplačuje tudi posojila, najeta za gradnjo šol v Radomljah in na Brdu. Letošnji proračun ne zagotavlja šolstvu potrebnih sredstev za investicije.

boljša socialna služba in njena preventivna dejavnost še ne bosta v celoti odpravili pojava mladinskega prestopništva, vendar bi bilo dobro preventivno delo lahko zmanjšalo prestopništva na tisti najni v družbeni objektivnosti pogojeni pojav, ki ga ni mogoče povsem izločiti. Namestitev enega socialnega delavca stane prav toliko kot trije mladoletniki v vzgojnih zavodih, en socialni delavec pa lahko obravnava 20—50 mladoletnikov, seveda glede na prizadevnost, kar kaže, da se nam bolj izplača namestiti ustrezno število socialnih delavcev kot pa plačevati stroške v vzgojnih zavodih in disciplinskih centrih.

Kot primer naj omenim račun enega izmed centrov za socialno delo, ki je dokazal, da 20 otrok v zavodu stane prav toliko kot 2300 otrok v otroško varstveni ustanovi. Zato je ta isti center dobil od občinske skupščine letno 10 milijonov starih dinarjev za namestitev določenega števila vzgojno ogroženih otrok v varstvene ustanove. Učinek je bil ta, da se je v teh letih število otrok prestopnikov zmanjšalo od 147 na 43.

Tudi ta ugotovitev potrjuje misel, da poglobljeno socialno delo z otroki in mladoletniki rodi dobre rezultate le, če je delo kvalitetno. Na našem področju imamo mnogo otrok in mladoletnikov, ki so ne samo vzgojno ampak tudi moralno ogroženi in

se že kažejo znaki njihove družbene neprilagojenosti.

Za reševanje te problematike bo potrebno tudi pri nas sprejeti več strokovnega kadra, predvsem pa več socialnih delavcev. Pri reševanju teh vprašanj pa bi bilo vsekakor potrebno upoštevati prej omenjeno primerjavo stroškov, ki jih plačujemo za oskrbo mladoletnika v zavodu, z izdatki za delo socialnega delavca.

Iz navedenega je razvidno, da bodo potrebna znatna sredstva za ureditev teh problemov in je zaradi tega težnja po zmanjšanju sredstev iz proračuna za te zadeve nerazumljiva in neopravičljiva. Prav zaradi teh stvari se nekateri vzgojni ukrepi danes slabo izvršujejo, drugi pa sploh ne. Sredstva bo treba najti, in sicer čimprej, kajti sedanje stanje je takšno, da nam mladino prej kvari, kot pa ji koristi. Od takšnega izvrševanja vzgojnih ukrepov si res ne moremo obetati uspehov. Mnogo več sredstev bo potrebno nameniti za preventivne ukrepe (otroško varstvo), ki bodo preprečevali mladinsko prestopništvo.

Skrb za dosledno izvrševanje in uveljavljanje teh načel pa ne bi smela ležati samo na nekaterih posameznikih ali organih, ampak bi morala preiti na nas vse, posebno pa naj bi bila to stalna naloga družbenih organizacij, družbenih samoupravnih organov in seveda staršev.

Franc Gabrošek

Kultura in prosveta

Svet zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Domžale je imel 9. januarja svojo skupščino, na kateri smo pregledali delo zadnjih dveh let in izvolili nov svet, ki bo v naslednjih dveh letih vodil kulturno-prosvetno politiko v domžalski občini. Udeležba je bila kar dobra, saj so bili prisotni delegati vseh aktivnih društev naše občine, predstavniki vseh družbeno-političnih organizacij, občinske skupščine, naš poslanec v kulturno-prosvetnem zboru republiške skupščine in predstavnik republiške zveze KPO.

Po poročilih se je razvila zelo živahna in res konstruktivna diskusija, ki je analizirala delo v pretekli dobi in dala smernice za bodoče delo.

Eden glavnih problemov naših kulturno-prosvetnih organizacij je pomanjkanje sredstev in pomanjkanje kadrov, predvsem režiserjev in organizatorjev.

Vzrokov za to je več, predvsem pa pomanjkanje sredstev za primerno stimuliranje teh ljudi in ne nazadnje nerazumevanje, ki nanj naletijo pri svojem delu. Se vedno je namreč precej ljudi, ki imajo našo dejavnost za manjvredno, oziroma za nepotrebno ali še bolj rečeno, za luksus, ki si ga lahko privoščimo samo takrat, kadar se nam dobro godi, če pa smo v težavah, jo pa mirne duše lahko opustimo. Vzrok za to je ne-

poučenost ljudi, ki mislijo, da je človek že vse dosegel, če je sit, če je oblečen in ima avto in morda še televizor, vse drugo pa je luksus. Mi pa vemo, da je prav kulturno življenje tisto, ki življenje bogati in ga plemeniti. To je že stara ugotovitev, saj vemo, da so mnogi majhni narodi prišli v zgodovino prav zaradi svojih kulturnih storitev.

Delo na področju kulture, pa naj si bo profesionalno ali pa amatersko, zahteva vztrajnih in dolgotrajnih naporov, da se pokažejo uspehi. To delo človeka plemeniti. Kdaj je še kdo slišal, da bi bil aktivist na tem področju kriminalc ali kaj podobnega. To še prav posebno velja za mladince, ki v tem delu najdejo ventil za svojo prekipeljo energijo in se razvijajo v dobre delavce in državljane, ki so pripravljene delati tudi brez honorarja.

V naših društvih delajo etuziasti, ki ne vprašajo za plačilo, morajo pa imeti osnovne materialne pogoje za delo. To so primerni prostori (pozimi ogrevani), instrumenti, note in drugi potrebni rekviziti, ker drugače je delo kljub dobri volji, nemogoče. Če je samo po sebi umevno, da ima delavec v tovarni proizvodna sredstva, mora imeti tudi kulturni delavec osnovne materialne pogoje za delo. Tisti časi, ko so prirejali igre pod kozolci, so minili in jih ne bo več

nazaj! Sredstva za to je dolžna zagotoviti skupnost in to bi morali vedeti tisti, ki odločajo pri razdeljevanju družbenih sredstev.

Zadnji dve leti je občinska skupščina dala toliko sredstev, da je delo lahko za silo steklo in da je svet imel profesionalnega tajnika, ki je po svojih močeh skrbel za 22 društev. Delegati so izrazili prepričanje, da tudi v bodoče občinska skupščina ne bo odtegnila potrebnih sredstev, kljub gospodarski reformi in s tem omogočila nadaljevanje začete dela. Upamo, da ne bo prišlo do zmanjšanja

sredstev iz proračuna, ker bi to pomenilo korak nazaj!

V razpravi so delegati obravnavali še mnogo važnih problemov, jih vsestransko osvetlili in sprejeli sklepe, s čimer so dali smernice za bodoče delo.

V novi svet je bilo izvoljenih nekaj starih, nekaj pa novih članov, ki so pokazali v preteklosti veliko aktivnost in s tem zaslužili zaupanje, ki ga uživajo v društvih.

Novemu svetu želimo veliko delovnih uspehov, mnogo dobre volje in vztrajnosti pri premagovanju težav. J. U.

Krajevna organizacija SZDL Mengeš

Mestni odbor SZDL Mengeš ima pri svojem delu pomemben vpliv na družbeno življenje na območju Mengša. Ta krajevna organizacija je poleg domžalske največja v občini, saj ima kar 1/4 vsega članstva SZDL v občini. Letna konferenca, ki je bila v novembru 1964, je zelo podrobno obdelala probleme svojega območja in dala tudi konkretne napotke za delo bodočemu odboru. Novj krajevni odbor, ki je bil izvoljen na tej konferenci, je bil zato postavljen pred zahtevne naloge. Obdržati je moral intenzivno delo, ki se je manifestiralo že v prejšnjem odboru, hkrati pa je moral svoje delo organizirati na osnovi drugačne situacije, kot je bila v prejšnjem obdobju.

Na prvi seji so se člani mestnega odbora dogovorili, da bodo zbrali podatke o tem, koliko in kje delujejo občani v drugih organizacijah in društvih. Te podatke bi rabili zato, da bi lahko svoje delo uskladili z delom drugih organizacij, poleg tega bi lahko v bližnji prihodnosti začeli razpravo o smotni razporeditvi kadrov, ki imajo veselje do dela v katerikoli organizaciji. Mestni odbor SZDL je na drugi redni seji sprejel sklep, naj strokovna služba občinske skupščine pripravi družbeno ekonomsko analizo Mengša z okolico. Ta analiza bi pokazala, kolikšen del narodnega dohodka ustvarijo prebivalci tega področja. S tem pa bi odpadle vse trditve in kritike, izrečene »na pamet«. Poleg nalog, ki so jih opravljaja-

li tudi drugi odbori v času priprave na volitve in njihove izvedbe, se je krajevni odbor Mengeš ukvarjal tudi s svojimi krajevnimi problemi.

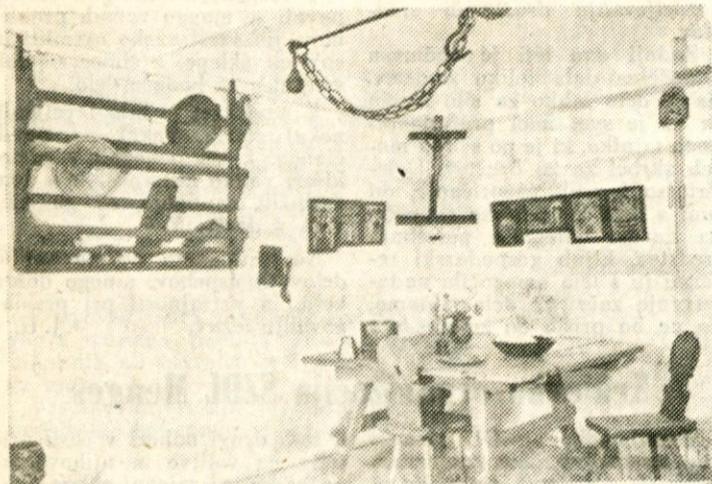
V svojem delu uporablja krajevni odbor Mengeš nekatere oblike dela, ki se v ostalih odborih še niso uveljavile. To so predvsem javne tribune in politični aktivni. V skladu s tezami zveznega odbora SZDLJ bo potrebno te oblike še naprej razvijati, jih demokratizirati in izpopolnjevati.

Slaba stran teh oblik dela je namreč v tem, da se njihovi sklepi prepočasi ali pa sploh ne realizirajo. Ze na javni tribuni 17. avgusta 1965 je bilo na zaključku sestanka ugotovljeno, da so dnevni redi podobnih sestankov prenatrpani, hkrati pa niso učinkoviti. Predlagano je bilo, da se za vsak problem, ki se pojavi, skliče poseben sestanek, na katerem naj sodelujejo prizadeti občani in predstavniki odgovornih organov, o samem sestanku pa naj se pravočasno obvestijo vsi občani, da bi lahko na njem aktivno sodelovali. V zadnjem času občani že intenzivneje sodelujejo pri delu krajevne skupnosti, ki pa še vedno prepočasi dobiva svojo vlogo v družbenem življenju Mengša. V celotnem odboru si posebno prizadevata za kvalitetnejše delo predsednik *Zbone Gorjup* in tajnica *Francka Černivec*. V nadaljnjem delu želimo odboru SZDL veliko uspehov in plodnega sodelovanja z občinskim odborom!

Ljubljanska cesta je v Domžalah edina, ki je sodobno urejena. Cim pa z nje stopimo na stransko ulico, ugotovimo lahko samo to, da je cestišče do konca iztrošeno.

Etnografska razstava v Moravčah

Detajl z razstave v moravčah, ki je vzbudila veliko zanimanje med občani

Ze drugič v letu 1965 je bil Kulturni dom v Moravčah gostitelj razstavi, ki jo je pripravil Muzej Kamnik. Prva razstava ob partizanskem srečanju 25. julija lani je poskušala osvetliti velik delež, ki ga je dala moravska dolina v času NOB. Druga razstava, ki smo jo odprli 29. decembra 1965 pa je bila etnografskega značaja pod naslovom: »Ljudska kultura v moravški dolini«. Razstava, ki jo je pripravil Muzej Kamnik v sodelovanju z Zavodom za spomeniško varstvo Kranj, je bila plod skoraj enomesečnega dela na terenu. Moravska dolina je s etnografskega stališča še skoraj neraziskano območje. Razstava je bila le skromen prikaz bogate ljudske kulture — skromen prikaz iz več razlogov. Močno nas je pri postavljanju ovirala prostorska omejenost, saj smo imeli na voljo le 27 m² razstavnega prostora. Drugi vzrok skromnemu prikazu pa je ta, da je bila razstava pripravljena sredi dela in prikazuje le prve izsledke sistematičnega razisko-

vanja, ki ga je Muzej Kamnik razstavil na tem področju v letu 1965, obenem pa pomeni le korak v programu prizadevanj, ki jih bo naš muzej opravil v prihodnosti.

Prepričani smo, da je razstava vsaj delno pripomogla približati ljudem bogato ljudsko umetnost, katere bistvo je enkratnost — saj smo lahko v vsakem razstavljenem predmetu posebej sledili individualnim nagibom izdelovalcev. Neverjetno so pred nami zaživeli lepo ornamentirani jarni, bogato poslikana kmečka skrinja, strešna skrinja za žito, številne, danes že nepoznane oblike črne keramike, pa slike na steklo in plastike, ki so že odraz najglobljih človekovih čustev in verovanj.

Upamo, da bomo s podobnimi razstavami lahko tudi v prihodnje seznanjali javnost o dosežkih raziskovanja in tako ohranili trdno vez s prebivalci, brez katere bi bilo naše delo onemogočeno. Razstavo si je v desetih dneh ogledalo nad 1600 ljudi.

Majda Rupar

Stric pripovedujte!

Mrzlo je bilo in sneg je v velikih kosmih padal na ceste, hribe in doline, da ga je bilo kmalu do gležnjev in še čez.

Tisti dan je po vijugasti cesti, ki se vije tesno ob Drtiščici, počasnih a sigurnih korakov stopal prvoborec Stanarjev Lojze, invalid še iz vojne. Krogle iz nemškega šarca so bile nekoga jesenskega jutra nedaleč od domače vasi usodne — bil je ranjen in posledice čuti še danes.

Ovinke je puščal za seboj in kmalu so se skozi snežni metej prikazali obrisi Peč.

Tokrat je bil Lojzetov namen obiskati pionirje v svoji rojstni vasi. Sklenil je, da jim bo povedal nekaj spominov

o hudih bojih, ki so jih bili partizani s fašisti.

Pionirji so ga že težko pričakovali. Ko je prišel in jim začel pripovedovati v zanimivi obliki in njemu svojstvenim darom govora o požigu Hrastnika, partizanski bolnišnici in hudih bojih v okolici Peč, so bili poslušalci navdušeni.

Minila je poldruga ura. Lojze je končal in se želel posloviti. Tedaj pa so pionirji v en glas zaprosili: »Stric, stric, pripovedujte še!«

Niso ga pustili, zato je tovariš Lojze še ostal in razkrival malim radovednežem njim neznan svet tegob in trpljenja v vojni do prihoda radostne zmage... Tone Turšič, Peče 23

Mengeški športniki prejeli priznanja

Na občnem zboru TVD Partizan Mengeš so v petek 21. januarja 1966 razdelili najzaslužnejšim članom društva priznanja.

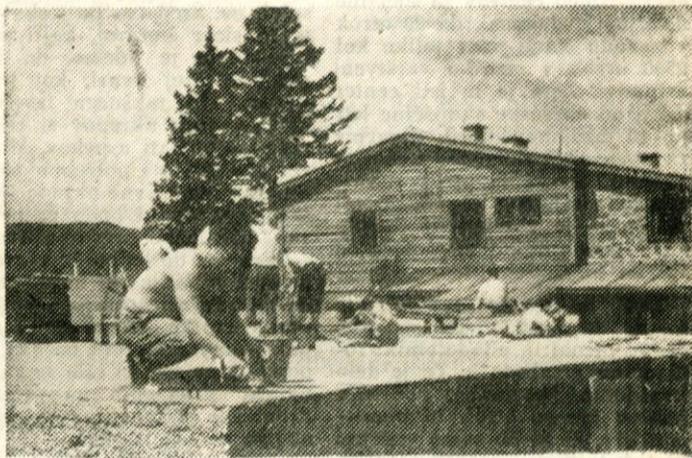
Predsednik republiške zveze Partizan Slovenije je javno pohvalil in izrazil zadovoljstvo za dosežene uspehe pri delu Lovru Korencanu, ing. Mihi Koscu in Francu Bregarju. Izročil jim je pohvale ter jih pozval k nadaljevanju zastavljenega dela.

Jože Zevnik, predsednik občinske zveze za telesno kulturo je izročil tovarišu Lovru Korencanu pismeni priznanji okrajne in občinske zveze, za požrtvo-

valno in uspešno delo pri Partizanu v Mengšu.

Priznanje občinske zveze so prejeli še Ivan Smole, Ljuba Rogelj, Tone Sitar, Miha, Perne, Stanislav Branik, Emil Maver, Marjan Majcen, Janez Oražem, Ivanka Blejč, Roman Maligoj in Franc Stele.

Razumljivo je, je poudaril tovariš Zevnik na koncu, da bi priznanja morali dobiti še mnogi drugi. Zanje naj to ne bo povod, da bi prenehali z delom v društvu. »Vsem še enkrat čestitam v imenu občinske zveze ter vam želimo tudi v bodoče še mnogo uspehov.«

Zelo prizadevni domžalski planinci so si postavili za nalogo, da v tem letu zgrade poleg starega doma na Veliki planini nov objekt, ki bi bil urejen tako, da bi zadovoljil tudi zahtevnejšega obiskovalca. Ze lani so z lastnimi sredstvi zabetonirali temelje, letos pa upajo, da bodo novi dom spravili pod streho. Društvo se vzdržuje samo in ne prejema dotacij iz občinskih sredstev

Občni zbor DPM Mengeš

Te dni je imelo Društvo prijateljev mladine Mengeš svoj redni letni občni zbor. Izporočila tovarišice predsednice društva Tončke Zibelnik, ki je obširno nanizala delo društva, povezavo z drugimi terenskimi družbenimi organizacijami ter šolo in vrtcem v Mengšu.

Da društvo dosega tako lepe uspehe in povezavo, gre posebna pohvala predsednici in tajnici, ki to društvo v Mengšu vodita že vrsto let. V razpravi na občnem zboru, v kateri je sodelovalo precej članov, je bilo dana največ poudarka potrebi po gradnji otroškega vrtca, kajti pogoji v katerih dela ta ustanova, nikakor niso rožnati, saj nimajo niti svoje kuhinje. Mnogi so bili mnenja, da bi se sredstva, ki so namensko določena za no-

vogradnjo vrtcev oziroma otroških ustanov nakazovala direktno zavodu varstvene ustanove. Nadalje je bilo govora o predavanjih v šoli za starše, ki so že bila in so še planirana, saj je bila udeležba s strani staršev nadvse zadovoljiva.

Društvo je poleg vzgojnega dela s starši in s predavanji organiziralo vrsto drugih akcij skupaj z osnovno šolo. TVD Partizan in RK. Marsikdaj so priskočile na pomoč tudi gospodarske organizacije s finančnimi sredstvi. Zavedale so se namreč, da gre za otroke tudi njihovih delavcev.

Vsem, ki so društvu stali ob strani pri njegovem delu iskrena hvala, novemu odboru pa želimo plodnega dela in uspehov tudi v bodoče.

Skupščina občine Domžale je sprejela sklep, da se prometni davek na osebne avtomobile zniža od 4 % do 2 %. Ta sklep je že v veljavi. Ker imajo v drugih občinah vpeljan 4 % davek, so osebni avtomobili, naročeni in kupljeni v Domžalah, za skoraj 30.000 din cenejši

SKLAD ZA SOCIALNO VARSTVO

Dohodki:	Realizacija 1965	Plan 1966
1. Sredstva prenesena iz preteklega leta	1.261.026	5.501.825
2. Dohodki proračuna 5,75 %	69.985.060	83.000.000
3. Od drugih organizacij in občanov (arondacija zemljišč)	2.703.776	—
4. Od delovnih organizacij	6.500.000	—
5. Od drugih dohodkov (sklad za borce)	1.500.000	—
	81.963.260	88.501.825
Izdatki:		
1. Socialne podpore (stalne, enkratne, kadrovske, pogrebni stroški)	18.275.541	V letu 1966 se sklad obvezuje, da bo financiral iste obveznosti kot lanskoleto. Upravni odbor sklada bo sredstva v višini 82.001.825 din razdelil na naloge, katere je financiral prejšnja leta. Pogodbene obveznosti so:
2. Oskrbnine v domovih za odrasle in mladino	31.586.867	
3. Rejnine	2.200.300	
4. Preživnine	3.553.828	
5. Socialno zavarovanje	3.550.000	
6. Zveza prijateljev mladine	4.410.000	
7. Otroški vrtci	12.072.239	
8. Zveza slepih in gluhih Slovenije	596.000	
9. Prispevek za Skopje	3.153	
10. Stroški banke	211.507	
11. Prenos sredstev za gradnjo otroških vrtcev		
Skupaj	76.461.435	88.501.825
Presežek	5.501.825	

2. Sklad za socialno varstvo plačuje oskrbnine za nepremožne občane v domovih počitka, oskrbnine za nedoletne in rejnine ter prispevek za socialno zavarovanje podpirancev. Nadalje sklad dotira dejavnost dveh otroških vrtcev, v

katerih je oskrbovanih okoli 100 otrok in katerim je bila v lanskem letu izplačana dotacija v višini 12.865.000 starih dinarjev. Sklad izplačuje socialne podpore in preživnine. Podpira tudi dejavnost otroških počitniških kolonij.

SKLAD ZA POSPESEVANJE TELESNE VZGOJE

Dohodki:	Realizacija 1965	Plan 1966
1. Sredstva prenesena iz preteklega leta	2.220.215	466.929
2. Iz proračuna družbeno-politične skupnosti	10.710.757	10.711.000
3. Jugoslovanska loterija	270.300	—
	13.201.272	11.177.929
Izdatki:		
1. TVD Partizani (v občini)	4.632.000	Upravni odbor sklada se obvezuje, da bo v letu 1966 financiral enako dejavnost kot v preteklem letu.
2. OBZTK (Obč. zveza za tel. kulturo)	2.941.000	
3. Nogometni klubi (Ihan, Domžale)	1.656.000	
4. Košarkarski klub	1.484.000	
5. Smučarsko društvo Domžale	500.000	
6. Šahovsko društvo	100.000	
7. Strelska družina Induplati	160.000	
8. Športno društvo Invalid	1.250.000	
9. Stroški banke	11.016	
10. Prispevek za Skopje	327	
Skupaj	12.734.343	11.177.929
Presežek dohodkov	466.929	

SKLAD ZA POSPESEVANJE PROSVETNO-KULTURNE DEJAVNOSTI

1. Sredstva prenesena iz preteklega leta	—	1.348.426
2. Iz proračuna družbeno-političnih skupnosti	26.411.753	25.370.000
3. Od drugih organizacij		
— Zavod za zaposlovanje Kamnik	2.000.000	
— Zavod za spomeniško varstvo Ljubljana	3.654.976	
	32.066.729	26.718.426
Izdatki:		
1. Štipendije	8.203.660	Upravni odbor sklada se obvezuje, da bo v letu 1966 financiral enake dejavnosti kot v preteklem letu.
2. Spomeniško varstvo	5.470.783	
3. Muzejsko varstvo	2.085.000	
4. Ureditev spomenikov NOV	2.850.000	
5. Občinski svet kult. prosv. organizacij	3.720.000	
6. Delavska univerza	5.025.000	
7. Občinska knjižnica	3.300.000	
8. Stroški banke	37.433	
Skupaj	30.718.303	26.718.426
Presežek dohodkov	1.348.426	

3. Kulturno-prosvetni sklad zagotavlja sredstva za spomeniško varstvo, za štipendiranje učencev, za občinsko knjižni-

co in delavsko univerzo ter za kulturno-prosvetno dejavnost prosvetnih društev.

bodoče z razpoložljivimi sredstvi še financiral.

Ob pričetku izvajanja gospodarske reforme smo bili prisiljeni zmanjšati proračunsko potrošnjo, toda v teh razpravah nismo dokončno rešili osnovnega vprašanja proračunske politike, ki terjaja jasen odgovor na vprašanje ali bo občinski proračun še naprej nekakšen občinski omnibus, ki bo po malem nudil mesto in sredstva za vse mogoče potrebe in želje ali se bo proračun opredelil na urejanje samo določenih nalog. Smatramo, da je potrebno na to vprašanje dati tudi določen odgovor, ker v nasprotnem primeru bo občinski proračun slaba improvizacija in predmet vseh mogočih kritik.

Poudariti pa moramo, da se v obdobje tako imenovane deetatizacije, tj. odmiranja države kot organa oblasti vedno več nalog prenaša od državnih na samoupravne organe. V obdobju, ko se je večina skupnih zadev urejala po oblastveni poti, so se morala v ta namen po tej poti zbirati tudi sredstva, tj. v obliki davkov in drugih obveznih dajatev. S prenosom teh nalog na samoupravne organe pa se tudi zbiranje sredstev za njihovo uresničevanje ne more več opravljati po oblastveni poti, ampak samo na neoblastven tj. prostovoljni način s svobodno odločitvijo proizvajalcev in občanov. Zato so se družbene dajatve gospodarskih organizacij v zadnjem času zmanjšale, s čimer se je zmanjšal tudi priliv sredstev v občinski proračun, ta izostala sredstva pa se bodo morala zbrati po drugi poti, če bomo hoteli v enaki, ali celo večji meri kot doslej, zadovoljevati skupne potrebe nas vseh.

Pri razpravah o različnih prispevkih, samoprispevkih itd. moramo ta spremenjeni princip financiranja raznih komunalnih zadev vsekakor upoštevati!

Pri sestavljanju letošnjega predloga proračunskih izdatkov smo vzeli za izhodišče obstoječe stanje in dosedanja obseg nalog. Zaradi tega se planirani zneski posameznih izdatkov bistveno ne razlikujejo od dosedanjih, ker so tudi dohodki predvideni v isti višini. Iz predloga proračuna smo izločili predvsem naloge in sredstva, ki so bila odobrena v lanskem proračunu v enkratnih zneskih. Na ta način je bilo v lanskem proračunu odobreno:

1. za 40 parcel za gradnjo stanovanj za borce	28.396.000
2. udeležba za nakup stanovanj za prosvetne delavce	16.007.000
3. udeležba za nakup stanovanj za uslužbenca uprave	4.690.000
4. za razliko pri nakupu gradbenih zemljišč v Krakovski ulici	11.692.000
5. prispevek za kmečko zavarovanje	11.286.771
6. za gradnjo ceste Drtija—Kandrše	40.000.000
7. garancijski polog za šolo Brdo, zaključna dela na šoli Ihan in načrti za šolo Moravče	24.793.309
skupaj	136.865.080

Za nekatere druge naloge pa je potrebno po naših ugotovitvah letos proračunska sredstva povečati. Med te naloge spadajo v prvi vrsti šolstvo, socialno varstvo in občinska uprava.

Prav tako sodijo k temu tudi sodišče, tožilstvo, pravobranilstvo in katastrski urad.

4. Sklad za pospeševanje telesne kulture skrbi za objekte športnega parka in podpira dejavnost vseh športnih in telesno-vzgojnih društev v občini.

Glavna sestavina izdatkov navedenih služb so osebni izdatki. Kakor je znano, so se življenjski stroški od meseca avgusta lanskega leta zaradi povečanja cen znatno zvišali. Po nekaterih ocenah za 25 do 30 odstotkov in v zvezi s tem je bilo potrebno zagotoviti tudi sredstva za ustrezno povečanje osebnih dohodkov. Ob nastopu teh spremenjenih okoliščin je bilo zagotavljenno povečanje neto osebnih dohodkov za 11—12% pri isti višini proračunskih dotalij in to zato, ker so bili znižani prispevek iz osebnega dohodka. Sedaj pa je potrebno urediti te osebne dohodke skladno s povišanjem cen, kolikor ne nameravamo določene dejavnosti zmanjšati. Po tem predlogu proračuna predvidevamo povečanje osebnih dohodkov za 15% na povečanje dejanskih prejemkov zadnjih petih mesecev 1965. Istočasno smo morali upoštevati zahtevek sklada za socialno skrbstvo zaradi povečanja skrbnin v domovih in zaradi povečanja drugih socialnih dajatev.

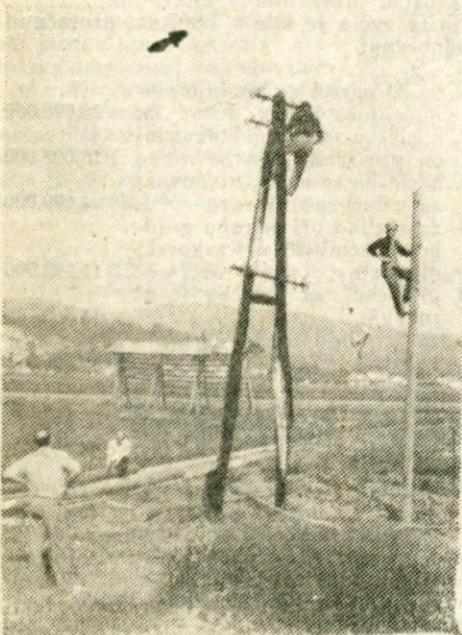
Še nekaj pripomb k predlogom proračunov nekaterih skladov

5. Sklad za borce zagotavlja sredstva za izplačilo priznavalnin borecem.

6. Cestni sklad skrbi za vzdrževanje občinskih cest, mostov in drugih naprav za javni promet.

7. Sklad za negospodarske investicije po letošnjem predlogu proračuna zagotavlja sredstva za odplačilo anuitet najetih posojil v višini 62.042.500 starih din. Poleg tega pa je dolžnost tega sklada, da zagotovi sredstva za gradnjo ljubljanske bolnišnice, za geodetske izmere in urbanistične načrte po že podpisanih pogodbah.

8. Gasilski sklad razporeja sredstva prostovoljnemu gasilskemu društvu in financira dejavnost poklicne gasilske brigade.

Težko in odgovorno je delo telefonistov. Sneg, led, nevihte in strele jim marsikdaj napravijo mnogo škode. Težav, ki jih imamo s telefonom, pa niso oni krivi. Nova telefonska centrala v novem poštnem posloju jih bo odpravila

SKLAD ZA BORCE

	1965	1966
1. Sredstva prenesena iz preteklega leta	523.878	13.858.240
2. Iz poročila družbeno-političnih skupnosti	60.613.149	31.000.000
3. Od delovnih organizacij	240.000	
4. Od drugih organizacij in občanov	100.000	
	61.477.027	44.858.240
Izdatki:		
1. Stalne priznavalnine, priznavalnine za šolanje, enkratne podpore	24.972.840	UO sklada se obvezuje, da bo financiral iste obveznosti v letu 1966 v znesku 35.534.240 din.
2. Zdravljenje borecev in rehabilitacije	1.954.950	
3. Posojilo borecem	5.500.000	
4. Plačilo komunalnega prispevka	15.572.200	Pogodbene obveznosti v višini 9.524.000 din.
5. Posojilo skladu za socialno varstvo	1.500.000	
6. Prispevek za Skopje	3.022	
7. Stroški banke	115.775	
	47.618.787	44.858.240
Presežek	13.858.240	

GASILSKI SKLAD OBCINE DOMZALE

Dohodki:	Realizacija 1965	Plan 1966
1. Sredstva prenesena iz preteklega leta	—	1.477.033
2. Iz proračuna družbeno-političnih skupnosti	—	5.540.000
3. Zavarovalnica Mengeš	2.385.592	3.150.000
	2.385.592	10.167.033
Izdatki:		
1. Gasilsko društvo Mengeš	201.200	Financiranje občinske gasilske zveze v znesku 2.050.000 din.
2. Gasilsko društvo Zeje	50.000	Financiranje gasilske brigade v Ljubljani v znesku 3.000.000 din.
3. Gasilsko društvo Studenec - Krtina	50.000	Popravilo motornih brigad, avtomobilov v znesku 800.000 din
4. Gasilsko društvo Vir	150.000	Z ostalim zneskom 4.317 tisoč 35 din bo sklad financiral enake dejavnosti kot v preteklem letu.
5. Gasilsko društvo Loka	80.000	
6. Gasilsko društvo Homec	82.427	
7. Gasilsko društvo Stob	90.000	
8. Gasilsko društvo Radomlje	200.000	
9. Stroški banke	4.932	
	903.559	10.167.033
Presežek dohodkov	1.477.033	

CESTNI SKLAD

	Realizacija 1965	Plan 1966
1. Sredstva prenesena iz preteklega leta	2.993.820	7.156.688
2. Dotok sredstev iz proračuna	47.711.555	56.531.000
3. Od delovnih organizacij	10.562.900	—
4. Drugi dohodki		
a) denarne kazni za cestno prometne prekrške	841.566	800.000
b) zvez. promet. davek za transportne usluge	2.150.543	2.000.000
c) nadomestila za javne ceste za motor. vozila	4.165.575	4.000.000
d) nadomestila za vprežna vozila	2.951.550	3.000.000
	71.157.509	65.387.688
Izdatki:		
1. Cestno podjetje Domžale	18.680.940	Pogodbene obveznosti sklada so:
2. Cestno podjetje Ljubljana	19.900.000	10.000.000
3. Kolodvorska cesta	12.560.203	
4. Rekonstrukcija ceste Želodnik—Moravče in Moravče—Kandrše	5.540.838	5.007.645
5. Odplačilo kredita za cesto Domžale—Ihan	7.574.068	Upravni odbor sklada se obvezuje, da bo v letu 1966 financiral enake obveznosti kot v preteklem letu.
6. Prispevek za Skopje	252.600	
7. Stroški SDK	52.932	50.380.045
	64.141.621	65.387.688
Presežek	7.156.688	

SKLAD ZA NEGOSPODARSKE INVESTICIJE

	Realizacija 1965	Plan 1966
1. Sredstva prenesena iz preteklega leta	798.545	3.750.819
2. Iz proračuna in družbeno-političnih skupnosti	87.146.615	85.177.000
3. Od delovnih organizacij	4.680.000	—
Izdatki:	92.625.158	88.927.819
1. Funkcionalni izdatki (Elektro Ljublj., kandelabri, svetilke na križišču Ljubljanske ceste in Ceste I. reda, prom. davek za Kultur. dom Moravče in plačilo honorarja za tolmačenje urbanističnega načrta)	955.180	13.751.819
2. Investicijski izdatki:		Pogodbene obveznosti so:
urbanistični načrti in geodetske izmere	26.229.572	13.134.000
mrliška veža	2.362.436	
vodovod Češnjice	4.806.075	
druge investicije (honorar za Zdrav. dom)	100.568	
3. Športno društvo Invalid	1.952.000	
4. Odplačilo najetih kreditov (anuitete za cesto Mengeš—Radomlje, Komunalni center, Dom kulture Moravče, Zdravstveni dom Domžale, anuitete za bolnišnico)	42.007.247	62.042.000
5. Vezani depoziti	4.680.000	
6. 100 % garantni plog za vodovod Češnjice	469.467	
7. Prispevek za Skopje	188.606	
8. 2,5 % prispevek od investicij (za Zdravstveni dom, šole Brdo in Komunalni center)	4.445.699	
9. 1 % provizija od najetih posojil	595.819	
10. Stroški banke	81.670	
	88.874.539	88.927.819
Presežek	3.750.819	

Upravni odbor sklada se obvezuje, da bo finančial v letu 1966 enake obveznosti kot v preteklem letu.

Pogodbene obveznosti so:

S seje občinske komisije občinskega odbora SZDL

Volilna komisija je na svoji zadnji seji ocenila razpisno politiko ob izvajaneju prve reelekcije. Takoj na začetku je komisija ugotovila, da nobena delovna organizacija ni upoštevala njenih napotil in priporočil v zvezi z njenim izvajanjem.

Priporočila volilne komisije so vsebovala postopek za izvajanje reelekcije, razčiščevala pojem reelekcije in rotacije, poudarjala potrebo po prilagajanju statutarnih določil objektivni praksi, opozarjala samoupravne organe in družbeno-politične organizacije na nujnost javnih razprav, ki naj bi izhajale iz strokovno obdelanih ocen dela dosedanjih direktorjev ter strokovno in objektivno izdelanih meril za namestitve novih. Kot rečeno so vsa ta priporočila romala v koš ali pa ležijo v predalih vodilnih ljudi in funkcionarjev. Tak odnos posameznikov do družbene politične problematike in sprejetih stališč je zavrl prilagajanje statutih družbeno dogovorjenim normam in v tej končni fazi ponovno diskreditiral razpisno politiko.

Volilna komisija je ob pregledovanju razpisov ugotovila, da so skoraj vsi razpisni pogoji za namestitev direktorja prilagojeni obstoječemu kadru. Ti kriteriji imajo po ocenah volilne komisije prevelik manevrski prostor, saj vsebujejo pogoje od osnove pa tja do visokošolske izobrazbe. V nekaterih primerih je že v samem razpisu čutili nestrokovnost in včasih celo nepismenost posameznih razpisovalcev. Zaradi tega je volilna komisija mnenja, naj bi paritetne komisije uveljavile stališča, ki so v današnji praksi družbeno sprejemljiva, to se pravi, da naj bi v določenih podjetjih vztrajala na tem, da se kadrovska struktura vodilnih ljudi spremeni v korist kvalitete.

Volilna komisija je bila tudi mnenja, da naj družbeno-politični činitelji v delovnih organizacijah v največji mogoči meri zagotovijo javnost obravnavanja te problematike ter, da se ocene in kriteriji prilagodijo hotenjem družbenih samoupravnih organov znotraj organizacije.

F. G.

Občani! Udeležite se zborov volivcev!

Sprejem odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča

Iz obrazložitve predsednika sveta za komunalne in stanovanjske zadeve in zadeve krajevnih skupnosti ing. Janeza Mežana je bilo razvidno, da so bile priprave za tolmačenje predpisa izvedene na široki osnovi. Sele ko so zadevo obravnavali zbori občanov prizadetih območij, smo smatrali, da je zrela za obravnavo pred občinskimi odborniki. Med približno enomesečno razpravo o tem prispevku na politično-izvršilnih organih, predstavnihskih organih in zborih občanov, je bilo ugotovljeno predvsem naslednje:

Pomemben pogoj za urejeno življenje kraja so urejene komunalne naprave in napeljave. Dosedanja komunalna ureditev je zelo pomanjkljiva in jo je treba stalno dopolnjevati. Le posamezna območja so do neke mere komunalno urejena, medtem ko na vsem ostalem območju komunalna opremljenost močno zaostaja ali je sploh ni. V celoti zajema območje le električno omrežje. Mnogo slabše stanje je z vodovodnim omrežjem, da ne govorimo o

stanju drugih komunalnih naprav.

Kanalizacija ne zajema niti petine območja, ki je oskrbovano z vodovodom.

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča ni namenjen samo za zgoraj navedene komunalne naprave, ampak tudi za komunalne naprave, kot npr. ulice, ceste, pločnike, javno razsvetljavo, prometno signalizacijo in drugo. Na tem področju kažejo krajevne skupnosti, kjer je vpleten prispevek, razmeroma največjo zaostalost.

Vse ceste in ulice so bile v glavnem zgrajene za lahek promet, zato se na cestnem omrežju pojavljajo večje deformacije, ki zahtevajo trdnejše cestišče, naraščajoči promet pa tudi ustrezno rekonstrukcijo.

Zalostno podoba daje zlasti kritično stanje razsvetljave ulic in cest. Niti večji stanovanjski kompleksi niso zadovoljivo osvetljeni.

Potrebe po sredstvih za izgradnjo in urejanje teh naprav so znatne in presegajo naše možnosti. Predvideni finančni viri

(proračun, cestni sklad) za kritje stroškov vzdrževalnih del bodo v letu 1966 krili le 40 % nujnih potreb vzdrževanja.

Izhod iz prikazanega stanja je uvedba posebnega prispevka, ki ga omogoča temeljni zakon o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Ta prispevek je vir, ki naj mimo sredstev investitorja omogoči skladnejšo in enakomernjšo komunalno graditev. Nedvomno ni pravično, da za komunalno ureditev obremenjujemo samo določeno skupino občanov in delovnih organizacij, zlasti tistih, ki gradijo nove zgradbe in nase že tako prevzamejo velike obveznosti s samo izgradnjo. Komunalne naprave kolektivne potrošnje služijo vsem občanom in delovnim organizacijam, zato je edino pravično, da se stroški za izgradnjo teh naprav razdelijo enakomerno na vse občane in delovne organizacije prizadetega območja.

Pri merilih za obračunavanje prispevka smo iskali najcenejši in kar najbolj preprost sistem. Merila za obračun prispevka so poslovne, stanovanjske in garažne površine ter zemljišča. Vse te podatke pa so v smislu odloka občani dolžni dostaviti pristojnemu finančnemu organu. V odloku so za enake površine tudi enake obveze, ne glede na to, v kateri krajevni skupnosti občani stanujejo, oziroma so delovne organizacije.

Sredstva prispevka so namenjena in se smejo uporabljati samo za financiranje komunalnih naprav kolektivne potrošnje, katere določa odlok, in sicer na podlagi programov, ki jih preko samoupravnega sistema (zbori občanov) sprejme pristojni sklad, potrdi pa občinska skupščina. Pristojnost občinske skupščine je vsekakor potrebna, ker se mora zagotoviti enakomeren in skladen razvoj komunalnih

POJASNILO:

Na željo prizadetih izjavljamo, da avtoria »Humoreske«, objavljene v prejšnji številki OP nista ne Zvone Gorjup in ne Andrej Zajc.

Uredništvo

245/41
OBČINSKA MATIČNA KNJIŽNICA
DOMŽALE

naprav na območju, za katerega je bil prispevek sprejet.

Uvedba prispevka za uporabo mestnega zemljišča bo občane in delovne organizacije nedvomno finančno obremenjevala. Višina prispevka je postavljena s stališča, koliko je v danih pogojih mogoče obremeniti uporabnike mestnega zemljišča. Prevladovala so stališča, da se uvede minimalna obremenitev,

kar je razvidno tudi iz odloka. Prispevek od stanovanj in poslovnih prostorov se zbira na račun sklada za urejanje mestnega zemljišča pri skupščini občine Domžale, evidentira pa se pri pristojnih krajevnih skupnostih. Prispevek od proizvodnih in industrijskih delovnih organizacij pa se evidentira po urbanističnih vplivnih območjih Domžal, Mengša in Moravč.

Jelka Komotar

13. januarja je smrt iztrgala iz vrst zdravstvenih delavcev novo žrtev. Sredi dela je omahnila medicinsko-patronažna sestra Jelka Komotar, ena tistih nevidnih sil v preventivni službi, ki jih le prevečkrat omalovažujemo, brez katerih pa si

dela v zdravstvu ne moremo predstavljati, njih uspehe pa največkrat poženejo drugi. Se-le, ko jih ni več, se pokaže praznina, ki je ne nadomeste ne lepe besede ali še lepše obljube in tudi ne spominske plakete. Spominu takim delavkam, bi se morala skupnost oddolžiti na drug način, način, ki bi omogočil, da bi se tako delo nadaljevalo vsaj v isti, če ne že v izboljšani obliki in boljših delovnih pogojih.

Pokojna Jelka Komotar je bila rojena 15. XII. 1900 v Kočevju. Po končani šoli za medicinske sestre v Ljubljani, se je zaposlila v medicinsko-patronažni službi v najstarejšem zdravstvenem domu Slovenije v Lukovici pri Domžalah, ki je takrat zajemal tudi teritorij Moravč. Bila je član ZKS, nosilka odlikovanja Zasluge za narod in je kot aktivistka sodelovala med vojno na tem področju od 1941. leta.

Neomejen delovni čas, ki ga je narekoval bolnikov klic na pomoč in peš pot v vsakem času in v vsakem vremenu, sta

glavna vzroka za njeno prerano smrt. Že pred vojno, ko je bil pojem dispanzerske službe za matere in otroke skoraj neznan, je le-ta po njeni zaslugi dosegla zavidljivo višino. Najbolj pa jo bodo pogrešali rejenčki, katerim je posvetila največji del svojega življenja in jim v pravem pomenu nadomeščala mamico. Bila je organizator rejniške kolonije, te, nekaj socialne oblike otroškega varstva, ki obstaja na tem področju že od leta 1926, za katero je skrbel in se istočasno proti njej brezuspešno borila, saj vsi vemo, da izhaja iz linije najmanj-

šega odpora družbe in občinskih socialnih skrbstev.

Polnih 37 let je tiho, skoraj neopazno hitela dan za dnem po hribovskih vaseh, vedno pripravljena pomagati in leta ji niso bila ovira za še tako grdo pot, česar bi se marsikateri mlajši ustrašili.

Postala je pojem zdravstvene službe in tako bo ostala v srcih generacij, ki jim je omogočila boljše življenje, kljub preskromnim sredstvom, ki so ji bila v ta namen na razpolago.

Ustanova, katere uspeh je v glavnem njeno delo, bo odslej nosila njeno ime.

Vesti iz Moravč

V Moravčah deluje že šest let glasbena šola. Njeni gojenci so 17. I. 1966 priredili glasbeno produkcijo, na kateri so pokazali lep uspeh, ki so ga dosegli ob prizadevanju učitelja glasbene šole iz Domžal. Pred pričetkom je ravnatelj šole pozdravil vse nastopajoče, starše in druge prijatelje glasbe, ki jih je bila polna soba. Vsako točko programa so navzoči nagradili z aplavzom, prav posebno pa so ploskali mlademu gojencu Vrhovcu z Limbarske gore, ki je po komaj dveh mesecih učenja trompete že zaigral ob spremljavi harmonike skladbo: Moj očka ima konjča dva. Ves potek produkcije je bil zanimiv, zabaven in poučen. Na koncu je spregovoril bodreče besede še bivši šolski upravitelj Srečko Berlot, res lepo produkcijo pa je zaključil šolski upravitelj Maks Zajc.

Spet se je pokazalo, da je v Moravčah nujno zgraditi novo šolsko poslopje, ki bo odpravilo šolski pouk na petih različnih mestih. Vsa šolska dejavnost bi se okrepila in zaživela in oddahnili bi se tako vzgojitelji kot šolska mladina.

V torek 18. I. je krajevni odbor RK Moravče priredil zdravstveno predavanje v novi dvorani »Partizanskega doma«. Zdravnik dr. Cerar je predaval o raku, in ljudem, ki jih je bilo kljub pozni uri skoraj polna dvorana, nazorno prikazal to hudo bolezen. Vsi navzoči so bili s predavanjem zelo zadovoljni. Izrazili so željo, da bi bilo podobnih poučnih predavanj več, posebno sedaj v zimskem času, ko ima kmečki človek več časa za poslušanje.

Janko Zupan

Humoreska

Nad točilno mizo je kot v posmeh soncu, gorela električna žarnica. Brhka točajka je stregla maloštevilnim gostom. Pravezaprov stali bili v gostišču le dve družbi; v prvi so štirje mladeniči — skupno niso bili starejši kot sedemdeset let — igrali priljubljeno igro — tarok. Kaj bi tudi sicer počeli, v nedeljo dopoldne. Matinejske kino predstave v Domžalah ni, plesa dopoldne tudi ni nikjer, zatorej, v gostilno na partijo taroka.

Pri drugem omizju so trije čakali četrtega. Kje neki je le ostal, ko ve, da se v nedeljo dopoldne vedno snidejo k prijetnemu pomenku. Kart pri tem ne mečejo. Imajo pa tudi oni svoj delovni program, ki ga brez četrtega ne morejo prav pričeti. Se-le, ko bodo kompletni, bodo lahko pričeli s kritiziranjem.

Slednjič se je le pripeljal, Opel lanskoletne izdelane se je elegantno zagugal in obstal poleg dveh parkiranih vozil. Brezhibno oblečeni potnik je leno odrgel rokavice (brez njih nikdar ne krmili voza), in se napolnil v gostišče. Pozdravil je le formalno in prisedel.

Opravičil se je za zamuno. »Hudič mi ni hotel vžgati.« je tarnal, mislil pa je na svoj avto. Ze nekaj let vozi le zadnje tipe avtomobilov, pa takšne neprijetnosti mu doslej še ni noben povzročil. V družbi so mu pritegnili in podkrepili strokovno ugotovitev s tem, da pri nas ne dobiš no-

benih rezervnih delov več, razen če nimaš lastnih deviz.

Teh seveda naši gostje nimajo, ko jih pa daljna zlahta zalaga s potrebno valuto. Verjetno v izdatni meri, sicer ne bi imeli vedno novih avtomobilov. Njihove obrtniške usluge morajo namreč prodajati za dinarje. To je že od sile — pri tem pa dinar sploh ni nič vreden. Sicer je sedaj v obtoku novi dinar, katerega pa imajo v denarnicah bolj zato, da se z njimi postavljajo, kot za plačilno sredstvo.

Brez pravega prehoda so prešli na običajni dnevi red. Sprva so razpravljali o novici, da bodo kamničana ukinili. Vsaj za osebni promet. To nas bodo zopet pritisnili, so soglasno ugotovili in pripomnili, da ne znajo drugega, kako davke pobirati in to vedno večje. Kako pa bomo žvieli, če bodo še gozdove spravili v družbeno upravljanje. Krompirja tako ni več toliko, kot nekdaj, sedaj bodo še vlak ukinili (podatki o tej vesti so iz zaupnih virov, zato ni nihče iz družbe spraševal, iz katerih). Vino je tudi predrago in nič kaj dobro. Stanarine bodo tudi blazno poskočile in pritisnile na standard. To je že od sile, kako sedaj gospodarijo, je pripomnil eden iz četvorice in nadaljeval, da je sreča v tem, da imajo oni vsak svojo hišo. Menda je škoda le v tem, da niso vse hiše tipe 1966.

Rabili so nekaj predaha in si nazdravili. Preveč alkohola ne smejo popiti, ker so trije soferji, četrti je pustil avto doma in je šele zvečer namenjen v bar. Kaj bi vedno posedal v Domžalah, kjer je družabno

žioljenje zamrlo. Kritiziranju ni bilo konca. Od slabo obiskanega zbora volivcev, katerega se seveda sami niso udeležili, ker tako ne moreš nič reči, so prešli na zaposlovanje naših ljudi. Za mladino je težko. V tovarne je nočejo, preostane le emigracija. Bili so soglasni, da jih oni ne bodo vzeli, ker niso neumni, da bi še vajence plačevali. Je res nerodno, ko pa vajen skoraj nikdar ni v delavnici. Ali je v šoli ali pa ima počitnice. Pa še plačevati ga moraš in pri tem ti še predpišejo, koliko moraš dati. Pri davkih tega ne upošteva, pa saj končno samo še za davke delajo. Kaj pa ima človek dandanes sploh še od življenja? Nič, delaj in garaj, če pa kakšno rečeš, te pa postrani gledajo. Res je hudo!

Točajka je prinesla še »eno rundo« črne kave potem je vsak plačal svoj delež zapitka. Pred gostiščem so se poslovili. Do prihodnje nedelje se ne bodo več videli. Naš zamudnik bo namreč prihodnji teden v tujini. Ima opravke. Smilil se nam je revež, kaj bo le počel tam brez deviz!

Trije avtomobili so se skoraj istočasno premaknili. Štirje poklicni kritizerji so se razšli. Še edina sreča, da lahko vsaj kritizirajo, ker bi sicer res ne vedeli, čemu garajo iz dneva v dan. Prevzet od takega razmišljanja je le za las manjkalo, da se ni eden od naših znancev na domačem dvorišču zaletel v sinov avto, katerega mulc pušča, kjer se mu zdi, čeprav ga je on, oče, za to že ostro pokaral.

Res v težkih časih živimo. Samo garanje in nobene prave zabave!

Najboljši so bili nagrajeni

V mesecu januarju sta Zveza prijateljev mladine in Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Domžale organizirali razstavo likovnih del domžalskih pionirskih odredov in podelili nagrade najboljšim pionirjem in pionirskim odredom ob zaključku zadnjih pionirskih iger.

Po krajšem orisu uspehov pionirskih odredov v JPI, ki ga je podal predsednik občinske zveze prijateljev mladine Jakob Cerne, je nagrade podelil predsednik skupščine občine Domžale in sicer pionirjem Jožetu Podboršku, Ivi Virant, Maji Ves (osnovna šola Mengeš), Marjanu Vodniku, Veroniki Dimc (I. osnovna šola Domžale), Stanki Dimc (II. osnovna šola Domžale) in Janezu Kocbeku (osnovna šola Radomlje). Njihova dela je ocenila republiška komisija za likovno ustvarjalnost, ki jo je vodil prof. Zoran Didek.

Za najboljše spise s tematiko iz NOB so prejeli nagrade Peter Cerar, osnovna šola Dob, Nevenka, Jasenšek, osnovna šola Moravče in Stanka Mav iz osnovne šole Brdo-Sentvid. Nadalje je predsednik občinske skupščine podelil nagrade šestim pionirskim odredom za uspehe, ki so

jih dosegli v JPI »Dvajset let v svobodi« in sicer v šolah Brdo-Sentvid, Moravče, Dob, Ihan, Krašnja in Trzin. Za dvajsetletno pevsko dejavnost in organizacijo »Tedna mladosti« ter vsakoletnih pevskih koncertov je prejel pionirski odred I. osnovne šole Domžale kot nagrado 25.000 starih dinarjev, za igralsko dejavnost pa pionirski odred osnovne šole Ihan 10.000 starih dinarjev za obisk gledališke predstave v Ljubljani. Za lutkovno dejavnost je prejel pionirski odred osnovne šole Moravče 25.000 starih dinarjev za nabavo lutk, knjižne nagrade pa so prejeli pionirji Glasbene šole v Domžalah in Vod tabornikov ter pionirska košarkarska ekipa iz Domžal za lepe uspehe v tekmovanju izven občine.

Podelitvi nagrad je sledil kratek kulturni program, ki so ga pripravili učenci glasbene šole.

Za nagrade je prispevala sredstva Občinska zveza prijateljev mladine, organizacija razstave pa je bila poverjena Občinski zvezi kulturno-prosvetnih organizacij. Želimo, da bi bilo takih oblik dela čim več tudi na drugih področjih.

Več trgovskih lokalov

Če povemo, da ima Trgovsko podjetje »Napredek« več kot polovico trgovskih lokalov v najemu, smo s tem pokazali na enega izmed vzrokov, zaradi katerega podjetje ni moglo storiti še več za modernizacijo trgovskega omrežja.

Najemne pogodbe se v glavnem omejujejo na višino najemnine in odpovedni rok. S trgovskimi prostori ne upravljajo in gospodarijo ljudje, ki so v njih zaposleni, temveč oni, ki jih ne zadene skrb za zadovoljevanje vse večjih potreb, pogojev in zahtev, združenih z blagovnim prometom.

Investicijsko vzdrževanje tujih zgradb in prostorov ter tekoče vzdrževanje in stroški najemnin povzročajo, zraven kopice drugih problemov, objektivne materialne težave. In vendar je podjetje, zlasti zadnja leta, mnogo storilo za boljše preskrbo občanov, za modernizacijo trgovin ter v tem času povečalo število lastnih trgovskih lokalov.

Brez pretiravanja lahko zapišemo, da predstavlja višek prizadevanja in premišljenega gospodarjenja odločitev, da prevzame tudi izgradnjo trgovske hiše v okviru komunalnega centra v Domžalah.

Z gradnjo bodo pričeli že to pomlad ter nadaljevali z deli tako, da bo objekt izročen namenu predvidoma v prvi polovici leta 1968.

S sodobno trgovsko hišo z več

kot 2600 m² prodajne površine se bo delež podjetja pri celotnem blagovnem prometu še bolj povečal, obenem pa bo trgovsko podjetje »Napredek« s tem prispevalo dragocen delež pri oblikovanju bodočega mestnega središča.

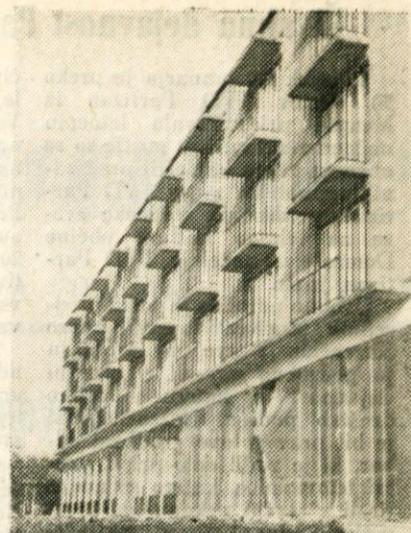
Obstoječe trgovsko omrežje pa bo dopolnjeno tudi z drugimi modernimi trgovinami na Viru, v Mengšu in v Domžalah. Medtem ko so v drugih dveh krajih dela že skoraj zaključena, bodo v Domžalah zgrajeni dodatni trgovski prostori v pritličju novega stanovanjsko-poslovnega bloka nasproti banke.

Ne dvomimo v točnost informacij, da bo prevzelo Trgovsko podjetje »Prehrana« lokale na Viru in v Mengšu, saj je to podjetje nekako sodelovalo pri gradnji s tem, da je sporočilo svoje želje in zahteve glede notranje razdelitve prostorov. Koristnik trgovskih prostorov v stanovanjsko-trgovskemu bloku v Domžalah še ni dokončno znan, slišati pa je, da sta za nje zainteresirana predvsem Trgovsko podjetje »Mercator« in Trgovsko podjetje »Prehrana« iz Ljubljane.

Obetajo se torej nove spodbude za boljše preskrbo prebivalstva, pri kateri igra važno vlogo tudi konkurenca in ne nazadnje tudi interes občinskega proračuna, kamor se bodo stekala povečana sredstva prometnega davka.

Naše trgovsko omrežje ima sicer po številu mnogo poslovalnic, kljub temu pa lahko trdimo, da ne zadovoljuje potreb občanov. Večina poslovalnic je v privatnih hišah, v neprimernih in nehygienskih prostorih, brez skladišč in s pomanjkljivo opremo. Pač podedovana zaostalost! Druga slabost pa je po mnenju mnogih v tem, da imamo samo eno trgovsko podjetje, ki je tako skoraj za celotni teritorij občine monopolist kar se tiče razdeljevanja osnovnih potrošnih dobrin. Priznati moramo, da je to podjetje v zadnjih letih vložilo mnogo sredstev v modernizacijo svojih poslovalnic in je zgradilo nekaj modernih samopostrežnih trgovin.

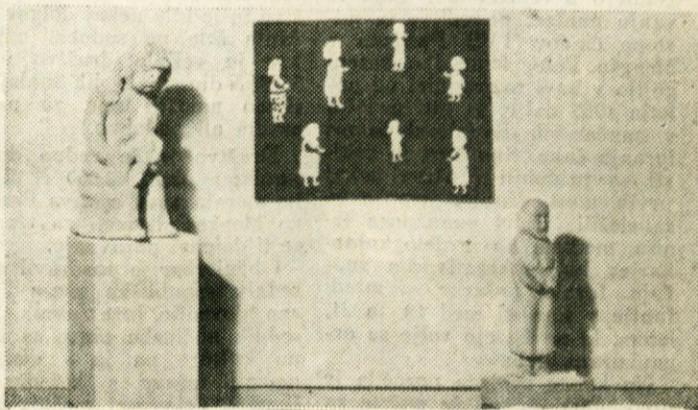
Sedaj pa bosta kmalu opremljeni dve novi moderni trgovini in sicer na Viru in v Mengšu. Ti dve trgovini bosta poslovalnici Mercatorja iz Ljubljane in bo torej tudi očitok o monopolnem položaju trg. podjetja NAPREDEK odpadel. Potrošniki želimo, da bi bili obe trgovini kar najbolje založeni in da bi konkurenca vplivala na cene.

Novi trgovsko stanovanjski blok v Mengšu, kjer bo v pritličju samopostrežna trgovina z bifejem

Sprednji del Zadrúžnega doma na Viru, v katerem bo tudi moderna samopostrežna trgovina in bife s toplimi in mrzlimi jedili

Razstava risb in skulptur učencev osnovnih šol naše občine je organizacijsko in po kvaliteti zelo uspela. Prav bi bilo, če bi postala vsakoletna revija otroške likovne ustvarjalnosti!

Živahna dejavnost Partizana v Mengšu

V petek 21. januarja je preko 50 članov TVD Partizan iz Mengša prisostvovalo letnemu občnemu zboru. Kot gostje so se občenega zbora udeležili predsednik republiške zveze TVD Partizan, predsednik občinske zveze za telesno kulturo občine Domžale in načelnik TVD Partizan Jarše.

Uvodno poročilo je podal predsednik društva tovariš Lovro Korenčan. V svojem izjavljanju je podrobno govoril o obsežni dejavnosti, s katero se lahko društvo ponaša. Najzaslužnejši je bil prav gotovo gradbeni odbor, ki je vodil delo pri zgraditvi telovadnice, katero so adaptirali v stavbi nekdanjega mengeškega kina. Dela so zaključena v prvi fazi, to je, dograjeni sta velika in mala telovadnica ter stanovanje za hišnika in prostor za centralno ogrevanje, s pripadajočo instalacijo. Pičla finančna sredstva odboru niso dovoljevala nadaljevati delo za dokončanje druge faze, ki bi bila nujna, saj telovadeči nimajo potrebnih garderob niti sanitarij. Tovariš Korenčan je naglasil, da je bila dograditev telovadnice potrebna, skušnje pa kažejo, da je že danes telovadnica pretesna, saj je dnevno v njej poprečno 400 telovadcev. Preko 200 jih je iz osemletke Mengeš, drugi so člani društva, tako da je telovadnica ves čas zasedena.

Stirideset članov društva Partizan v Mengšu je dobilo tako, po sedmih letih, zopet prostor, v katerem lahko razvijajo množično telovadbo. Sredstva so v veliki meri zbrali najaktivnejši člani društva.

Društvo je v precejšnji meri izpolnilo vrzel v vodniškem kadru. Hvale vredno je, da delujeta v društvu dva pedagoga osnovne šole kot vodnika, kar je redki primer tudi drugod.

Pri svojem delu so bili člani mengeškega Partizana deležni popolne podpore samoupravnih organov mengeških kolektivov ter vodstev družbeno-političnih organizacij v Mengšu. Posebej je predsednik naglasil uspešno sodelovanje z vodstvom in članstvom SZDL Mengeš.

Lovro Korenčan je v nadaljevanju nanizal prireditve in nastope članov TVD Partizan v Mengšu. Poleg telovadbe, katero gojijo v novi telovadnici od poletja 1965 dalje, so bili uspešni v smučarskih disciplinah in pri igranju šaha. Smučarji in šahisti so pridobili društvu nekaj prvih mest. Manjše uspehe so zabeležili igralci namiznega tenisa, medtem ko je delo košarkarjev bolj kreativnega značaja. Igralci košarke so mladi fantje v starosti med 18. in 21. letom, ki ne kažejo volje za organizirano delo.

Na koncu svojega poročila je predsednik omenil še načrte za prihodnje, pri čemer bo društvo moralo misliti tudi na želje in potrebe drugih. Finančne možnosti za dograditev druge faze bodo omejene, saj imamo v ob-

čini šole in kraje ter cele predele, kjer sploh nimajo telovadnic. Vsekakor pa bo treba misliti na poravnavo dolgov, ki jih je naredilo društvo v tej mandatni dobi pri gradnji telovadnice. Precej dela je bilo opravljenega »udarniško« in je ocenjeno na 20.000 N din, kar je seveda relativno, ker pri udarniškem delu vsega ni mogoče meriti z realno vrednostjo.

Z besedami: »Vsem ki ste z udarniškim delom sodelovali pri ureditvi naših nalog, iskrena hvala!« je predsednik končal svoje poročilo.

O delu telovadcev in drugih sekcij je poročal Tone Sitar. Navedel je uspehe smučarjev in smučarjev skakalcev. Najzanimivejša je bila prav gotovo tekmovalna prireditev med Kamničani, Domžalčani in Mengšani. V pretekli sezoni so v tej sestavi tekmovali na Veliki planini, letos bodo v gosteh pri Domžalčanih, prihodnje leto pa bodo morali tekmovalje voditi Mengšani. Začeto delo pri usposobitvi slalom proge na Gobavici zagotavlja, da bodo dostojno izvedli sprejeto nalogo.

Zanimivo je bilo poročilo vodje šahistov, tovariša Jagodica. Brez denarnih sredstev je šahistom v Mengšu uspelo dobiti 17 garnitur šaha. Žal pa bodo rabili denar za nabavo strokovne literature, ker so se odločili, da bodo učili mlade igralce igranja šaha po šolski metodi. Trenutno stremijo za tem, da doseže čim več članov IV. kategorijo.

Poročilo o delu gradbenega odbora je podal njegov vodja ing. Miha Kosec.

Telovadnica v Mengšu je stala, po izjavi ing. Kosca 259.068,01 novih dinarjev. Izdatki ne vključujejo telovadnega orodja. Telovadni dom Partizana tehnično še ni prevzet, zato bo to moral letos urediti novi odbor.

Denarna vprašanja v društvu je uredjal in vodil blagajnik Franc Bregar.

»V preteklem letu je imelo društvo preko 110.000 N din bruto prometa. Žal so restrikcije v gospodarstvu prizadele tudi društvu in je bilo nekaj dolgov plačanih šele po sodnem nalogu, kar je veljalo društvu preko 3600 N din, ki bi jih lahko koristno naložili npr. za nakup orodja ali podobno.

Društvo je še vedno dolžno upnikom okoli 40.000 N din in bo morala nova uprava Partizana Mengeš stremeti za tem, da se ti dolgovi poravnajo.

Občni zbor je pozdravil predsednik republiške zveze Partizan Slovenije, Jože Zevnik, predsednik občinske zveze za telesno kulturo pa je v diskusiji omenil težave s katerimi se športna dejavnost srečuje letos. Postavka 0,88% proračunskih sredstev občine Domžale pravi gotovo ni dovolj in nič ne kaže, da bi telesno-vzgojna dejavnost bila deležna širšega mate-

rialnega priznanja in podpore. Pohvalil je plodno sodelovanje med občinsko zvezo in mengeškim Partizanom in apeliral na nadaljevanje takšnega sodelovanja tudi v bodoče.

Za prizadevanje pri zbiranju denarnih sredstev, je rekel Zevnik, lahko Mengšanom le čestitamo, da jim je uspelo zbrati vse to, o čemer smo danes slišali. Občinska zveza, je nadaljeval, je delala v preteklem letu v skrčeni obliki, ker enostavno ni bilo mogoče zbrati vedno vseh članov odbora k seji. Večina razgovorov je potekala med predsedniki, tajniki in blagajniki društev. Tudi v prihodnje velja nadaljevati s takšno prakso. Od njega osebno so obiske lahko pričakovala le delov-

na društva v občini, kamor so di seveda TVD Mengeš.

V diskusiji so sodelovali še tovariš Gorjup, predsednik SZDL Mengeš, Emil Maver in drugi. Vsi so se zavzemali za to, da prejme uprava TVD Partizan Mengeš priznanje javnosti in množično podporo za svoje delo.

Ob zaključku je občni zbor sklenil, da tokrat prvič in potem na vsakem naslednjem občnem zboru izvoli častnega predsednika društva. To naj bo zaslužni delavec v društvu.

Občni zbor me je prepričal, da mengeški Partizan uspešno dela, saj so z njegovim delom zadovoljni tako aktivni člani kot tudi drugi prebivalci Mengeša. *Otmir Lipovek*

Uspešno delo Ihanskih smučarjev

Letošnja zima je precej muhasta, saj nam je pokazala že trikrat zaporedoma hrbet. Padlo je že mnogo snega, vendar nam je le malo koristil. Prizadenevni pionirji in funkcionarji pa so le prišli na svoj račun in uspeli izpolniti program dela sprejet na občnem zboru. Ta pohvala velja ihanskim smučarskim delavcem, ki so neumorno delali z mladino na snegu, čeprav niso bili dani najboljši pogoji ne za tekmovalje niti za izvajanje tečajev. Pa so uspeli.

Tako so se ihanski aktivni tekmovalci udeležili vrste tekmovalj ne samo doma temveč po vsej državi in še izven nje. Skupaj je bilo 11 nastopov. Med njimi so bili nastopi članov v

reprezentanci Slovenije in celo v državni reprezentanci, v kateri je nastopal mladinec Bogdan Slovnik in sicer v Italiji.

Nismo pa polagali pozornosti samo na tekmovalja, ki so bila samo odraz že pridobljene kvalitete ampak smo organiziral doma šolsko prvenstvo in samostojni tečaj, ki je trajal 5 dni in je bil prvenstveno posvečen samo pionirjem — bodočim tekmovalcem.

Na jugoslovanskih športnih igrah v Kranju dne 30. januarja, kjer je v celoti zastopala občino kot občinska reprezentanca samo ekipa ihanskega kluba, pa smo poleg kvalitete pokazali tudi množičnost iz katere samo lahko raste kvaliteta.

Skoki v Ihanu

Tekmovalja v smučarskih skokih, ki je bilo v Ihanu v nedeljo, 6. februarja, se je udeležilo 75 tekmovalcev iz 23 matičnih klubov. Prireditelj, Smučarski klub Ihan, jih je razdelil v tri kategorije: mlajše in starejše mladince ter člane.

Med mlajšimi mladinci, teh je bilo sedemnajst, je zmagal s skokom 33,5 m Janez PIVK, član Smučarskega kluba Logatec pred Bojanom Šornom iz Ihana.

Pri starejših mladincih je bil najuspešnejši Franc GOLJAR iz Sentvida nad Ljubljano pred Mirom Križnarjem iz Škofje Loke.

V članski konkurenci je prepričljivo zmagal OTON GIACOMELLI, član Smučarskega kluba Enotnost iz Ljubljane (41,5 in 41 m) pred Veljkom Štrueljem (39,5 in 39 m) iz Črne na Koroškem ter Jankom Rozmanom (38 in 34 m), članom smučarskega kluba Jesenice.

Ihansko tekmovalje je bilo izvedeno v neugodnem vremenu. Odjuga, ki je topila še zadnje zaplate snega, je pripravila organizatorjem nemalo preglavic. Sicer se Ihančani niso predali in so navozili na skalalnico prek 70 voz snega, niso pa mogli prepričati, da bi ne bil sneg tako slab, kot je bil. Okolica Ihana, ki skoro nikjer več ni bela, je bila

v slabo reklamo za »smučarsko tekmovalje«. Kljub temu si je nedeljske tekme ogledalo več kot 1000 ljubiteljev smučarskih veščin. Smelo pa trdimo, da bi jih bilo še precej več, če bi bilo vreme bolj smučarsko. Številne pripombe, katere so dajali prebivalci Ihana in Domžal, so sicer glede datuma umestne, vendar je treba naglasiti, da je ihansko prvenstvo izvedeno vsako leto po razporedu, ki ga pripravi Smučarska zveza Slovenije.

(Nadaljevanje s 4. strani)

— mesto v sistemu in odnosih Socialistične zveze s samoupravnimi in predstavniškimi organi in drugimi ustanovami.

— načela organiziranja SZDL, konstituiranja vodilnih forumov, odnosi med njimi in članstvom ter načela rotacije in ponovne izvolitve.

— vzpostavitev občinske organizacije kot osnove Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Poleg tega smo v številki 10/65 objavili naše mnenje o razvoju občinske organizacije SZDL. Zato prosimo občane, da na sestankih SZDL, javnih tribunah in pismeno na občinski odbor SZDL sodelujejo v tej razpravi in nam posredujejo o tem svoja mnenja.

Andrej Drmal